

ΘΥΕΛΛΗΣ

Νάκμπα!

Aυτό που συμβαίνει στη Γάζα είναι κυριολεκτικά Καταστροφή, μια πρωτοφανής σε βαρ-βαρότητα εθνοκάθαρση, με περισσότερους νεκρούς σε ένα διμήνιο από όσοι στα δύο χρόνια του ρωσο-ουκρανικού πολέμου, με δεκάδες χιλιάδες τραυματίες αμάχους, κυρίως γυναίκες και παιδιά, με διάλυση των υποδομών, με πάνω από το μισό πληθυσμό της Λωρίδας να λιμοκτονεί. Όμως, η ακροδεξιά κυβέρνηση Νετανιάχου έχει ακόμα πιο φιλόδοξα σχέδια: την κατοχή της Γάζας με μια αχυρένια διοίκηση και τη σταδιακή προσάρτηση της Δυτικής Όχθης. Απέναντι σε αυτό το έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, η Δύση όταν δεν υποστηρίζει ενεργά το Ισραήλ, ψελλίζει διάφορα ανεκδιηγήτα... περί προστασίας της ζωής των αμάχων από τους κτηνώδεις βομβαρδισμούς, τους οποίους η ίδια υποστηρίζει, ενώ σε πολλές χώρες επιχειρείται η φίμωση και η ποινικοποίηση του ρωμαλέου φιλοπαλαιστινιακού κινήματος. Στα καθ ημάς, η κυβέρνηση Μητσοτάκη, πάντα προβλέψιμη, εντελώς αμερικανόδουλη και προκλητικά φιλοϊσραηλινή, σιωπά αιδημόνως για το έγκλημα της Γάζας και υποστηρίζει στρατιωτικά τους σιωνιστές.

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη, λοιπόν, με το λάβαρο του 41%, συνεχίζει και εδώ τη δική της καταστροφή: μπίζνες, αλαζονεία και αυταρχισμός. Τι να πρωτοθυμηθούμε; Οργανωμένη συγκάλυψη του αίσχους των παρακολουθήσεων και του εγκλήματος των Τεμπών, περαιτέρω αποδιάρθρωση του συνταξιοδοτικού και του ασφαλιστικού συστήματος, αντικατάσταση του επιδόματος ανεργίας με κουπόνια, υπερφορολόγηση των μικρομεσαίων και δώρα δισεκατομμυρίων στους πλούσιους και τις τράπεζες, εκτόξευση στα ύψη των τιμολογίων του ηλεκτρικού ρεύματος, πλήρης ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ και διαδικασία ιδιωτικοποίησης του νερού,

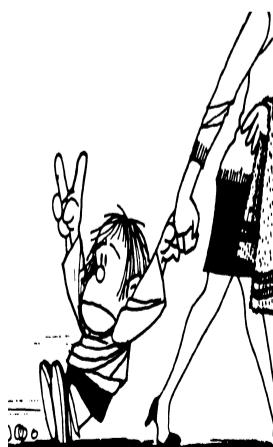
συρρίκνωση και ιδιωτικοποίηση του ΕΣΥ και της δημόσιας εκπαίδευσης, μεσαιωνική μεταρρύθμιση του Ποινικού Κώδικα με αποκλειστικό κίνητρο την εξοντωτική τιμωρία των κρατουμένων, θέσπιση της δυνατότητας των αστυνομικών μαρτύρων κατηγορίας να μην παρουσιάζονται στις δίκες, κρατική ασυλία στην αστυνομική βία, με πολλές δολοφονίες προσφύγων, Τσιγγάνων και «διαφορετικών» να παραμένουν αιτιώρητες, δημαγωγική χρήση της οπαδικής βίας με στόχους την αυταρχικότερη αντιμετώπιση τμημάτων της νεολαίας και τη διαπραγμάτευση των σχέσεων της με τους εφοπλιστές ιδιοκτήτες των ΠΑΕ κ.ο.κ. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κυβέρνηση Μητσοτάκη είναι η χειρότερη από τη Μεταπολίτευση, το ζήτημα είναι τι θα κάνουμε με διάτη.

Και η Αριστερά, τα κινήματα; Ο κασσελάκειος ΣΥΡΙΖΑ, έχοντας ξεπεράσει κάθε έννοια αυτογελοιοποίησης,

μετά φανών και λαμπάδων εγκαθίσταται ρευστοποιούμενος στην Κεντροδεξιά, δηλώνοντας με ρεμπούμπλικανικό πατριωτισμό ότι υπερψηφίζει τις στρατιωτικές δαπάνες και αντιγράφοντας τις δηλώσεις Μητσοτάκη για την οπαδική βία – το επιβάλλει άλλωστε το όραμα του νοσταλγού νεωτεριστή αρχηγού του για «νοικοκυρεμένη Ελλάδα». Αν η εγκαθίδρυση Κασσελάκη στην προεδρία του ΣΥΡΙΖΑ είχε στόχο την απαξία της Αριστεράς, τον πέτυχε. Η κατάντια αυτού του κόμματος δεν μας προκαλεί πλέον θλίψη, αλλά οργή. Οι μαζικές αποχωρήσεις και η δημιουργία της Νέας Αριστεράς, παρ' όλο το μηδαμινό έως ανύπαρκτο απολογισμό της περίοδου 2015-23, σώζει κάπως την παρτίδα, αλλά οπωδήποτε δεν χρειαζόμαστε μια νέα Κεντροαριστερά αλλά Τσίρα. Ιδωμεν... Άλλα και η συμμαχία ΜΕΡΑ-ΛΑΕ κάπως πελαγοδρομεί, στο χώρο της ριζοσπαστικής Αριστεράς βεβαίως, ω-

στόσο καθώς είναι πληγωμένη από τις ήπτες των προηγούμενων εκλογών και την περιορισμένη «χημεία» μεταξύ των συνιστωσών της, χρειάζονται ανοιχτότητα και ριζικές τομές.

Εδώ μπορεί να αποδειχθεί σημαντικός ο ρόλος των μικρών κινημάτων που αναπτύσσονται αυτή την περίοδο και κυρίως του κινηματικά διαθέσιμου κόσμου, που δεν αναφέρεται στις οργανώσεις της Αριστεράς, αλλά εμφορείται από αριστερές και αντιεξουσιαστικές ιδέες. Με μία προϋπόθεση: Ότι η ριζοσπαστική Αριστερά θα αντιληφθεί ότι τα κινήματα δεν χρειάζονται πιλότους, αλλά ενεργό και ισότιμη συμμετοχή στο εσωτερικό τους και ταυτόχρονα ο κορμός κάθε κινήματος θα συνειδητοποιεί ότι χωρίς συντονισμό και ευρύτερες πολιτικές αναφορές τα όρια κάθε μεμονωμένου κινήματος, τοπικού ή θεματικού, είναι εξαιρετικά πεπερασμένα.

Κυριαρχία Μητσοτάκη και

Έξι μήνες μετά τον εκλογικό θρίαμβο Μητσοτάκη, το σύστημα εξουσίας που έχει οικοδομήσει ο πρωθυπουργός γύρω από το πρόσωπό του είναι πιο ισχυρό από ποτέ. Με λίγες εξαιρέσεις, οι κυβερνήσεις υπήρξαν σχεδόν πάντοτε ισχυρές τους πρώτους μήνες μετά τις εκλογικές επιτυχίες τους. Επομένως, θα ήταν απολύτως αναμενόμενο να είναι ενδυναμωμένη η θέση της κυβέρνησης Μητσοτάκη αυτή τη στιγμή.

Αυτό όμως που αποτελεί πρωτοφανές γεγονός στα μεταπολιτευτικά χρονικά, είναι η απόλυτη κυριαρχία του. Δεν έχει υπάρξει άλλη χρονική στιγμή μετά το 1974 όπου όχι μόνο το πρώτο κόμμα έχει καταγράψει υπερδιπλάσιο εκλογικό ποσοστό από το δεύτερο, αλλά η ψαλίδα άνοιξε ακόμα περισσότερο μετά τις εκλογές. Στην ουσία δεν υπάρχει δεύτερος διεκδικητής της κυβερνητικής εξουσίας και ο ΣΥΡΙΖΑ είναι μόνο κατ' όνομα αξιωματική αντιπολίτευση. Πριν από λίγους μήνες κάναμε λόγο για «πολιτικό σύστημα του 1,5 κόμματος». Τώρα μπορούμε κάλλιστα να μιλήσουμε για «πολιτικό σύστημα του ενός κόμματος».

Οι λόγοι

Η τρέχουσα συγκυρία στην Ελλάδα αποδεικνύει πόσο σημαντικός είναι ο «υποκειμενικός παράγοντας» στην πολιτική. Γιατί η κυριαρχία Μητσοτάκη αποτελεί κατεξοχήν αποτέλεσμα υποκειμενικών επιλογών και όχι αντικειμενικών παραγόντων. Προφανώς, η ανάκαμψη της οικονομίας μετά τη μακροχρόνια μνημονιακή κρίση παιζει σημαντικό ρόλο στην πολιτική επιτυχία Μητσοτάκη. Ωστόσο, το οικονομικό «success story» της Ελλάδας σχετικοποιείται αν ληφθεί υπόψη ότι έχουμε να κάνουμε με μια ανάκαμψη που στηρίζεται στους χαμηλούς μισθούς, τη μαζική φτώχεια, τις μεγάλες ανισότητες και την εμπορευματοποίηση των δημοσίων αγαθών, η οποία σημαίνει αποστέρηση τους από τους πιο φτωχούς. Στο μοντέλο της «ανάπτυξης με ευημερία για λίγους» ήρθε να προστεθεί η πληθωριστική κρίση που ψαλίδισε την αγοραστική δύναμη των εργαζομένων, αφού η κυβέρνηση προστάτευσε την κερδοσκοπία, ιδιαίτερα στον τομέα της ενέργειας και του λιανεμπορίου. Επομένως, η οικονομική ανάκαμψη από μόνη της δεν εξηγεί την κυριαρχία Μητσοτάκη.

Ο Μητσοτάκης παίζει μόνος του στο γήπεδο για δύο λόγους. Πρώτον, γιατί συγκρότησε ένα πολύ λειτουργικό (και αδίστακτο) σύστημα εξουσίας, το οποίο έχει επιδείξει αξιοσημείωτη ικανότητα στον έλεγχο και τη διαχείριση της πληροφορίας. Δεύτερον και κυριότερον, γιατί ο ΣΥΡΙΖΑ έχει ακολουθήσει τα τελευταία χρόνια μια ίαυ-

Αλλά με την εκλογή Κασσελάκη έκανε το αποφασιστικό βήμα για να πέσει στην άβυσσο.

Ο λαϊκισμός

Πώς ακριβώς έφτασαν σε αυτό το σημείο τα πράγματα; Δεδομένου ότι δεν έχουμε ανάλογα παραδείγματα διεθνώς και κανείς (μα κανείς) δεν είχε προβλέψει αυτές τις αδιανότες εξελίξεις, οι όποιες εκτιμήσεις εμπεριέχουν ένα στοιχείο αβεβαιότητας. Ας μείνουμε λοιπόν στα προφανή, ανοίγοντας μια συζήτηση που πρέπει να συνεχιστεί και να βαθύνει.

Δεν πρέπει να υπάρχει αμφιβολία πως αφετηρία της παρακμής του ΣΥΡΙΖΑ αποτέλεσε η μνημονιακή συνθηκολόγηση του 2015 και η κακή κυβερνητική θητεία του. Δεν υπάρχει κόμμα (και μάλιστα προοδευτικό) που να μην έχει υποστεί τεράστια ζημιά εφαρμόζοντας πρόγραμμα δρακόντειας λιτότητας του ΔΝΤ. Εντούτοις, το Μνημόνιο εξηγεί την ήττα του 2019 και ως ένα βαθμό τη μετέπειτα συρρίκνωση του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν εξηγεί τη σημερινή διαλυτική κατάσταση.

Για να την εξηγήσουμε, θα πρέπει να εστιάσουμε σε δύο ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ΣΥΡΙΖΑ. Το πρώτο είναι η ροπή του στον ακατάσχετο λαϊκισμό. Την ώρα που το κόμμα του Αλέξη Τσίπρα έκανε το (υποτιθέμενο) άνοιγμα προς το Κέντρο, το ύφος και η θίση Πολάκη ήταν αυτό που έδινε τον τόνο. Η λεκτική εξαλλότητα που συνόδευε ένα επί της ουσίας συντρητικό πολιτικό περιεχόμενο, η πλήρης υποτίμηση της προγραμματικής εμβάθυνσης καθώς και η περιφρόνηση προς την κουλτούρα αποτέλεσαν ταυτοτικά χαρακτηριστικά του ΣΥΡΙΖΑ από το 2019 και μετά. Είχαμε δηλαδή ένα μνημονιακό κόμμα με «αντιμνημονιακό» ύφος, με θολή πολιτική ταυτότητα και χωρίς καθόλου αξιοπιστία.

Ο μεσσιανισμός

Το δεύτερο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του ΣΥΡΙΖΑ ήταν η παρόξυνη του αρχηγισμού σε σημείο που αυτός μετατράπηκε σε μεσσιανισμό. Ο Τσίπρας δεν υπήρξε απλώς ο απόλυτος άρχοντας του ΣΥΡΙΖΑ χωρίς

κατάρρευση του ΣΥΡΙΖΑ

πραγματικά να τον αμφισβητήσει ποτέ κανείς. Στη συνείδηση της πλειονότητας των οπαδών του ΣΥΡΙΖΑ, το κόμμα ταυτίζεται με τον αρχηγό του ενώ η «πρώτη φορά Αριστερά» θεωρούταν αποκλειστικά προσωπικό έργο Τσίπρα. Από τη στιγμή που «όλα τα έκανε ο Αλέξης», το κόμμα έχανε τη σημασία του, τα δε στελέχη περιορίζονταν στο ρόλο είτε του κομπάρου στο one man show του αρχηγού είτε του αποδιοπομπίου τράγου των αποτυχιών για τις οποίες ο αρχηγός δεν γινόταν να φέρει καμία ευθύνη.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το καταστατικό του κόμματος ίχαρη στο οποίο εξελέγη ο Κασσελάκης είχε φτιαχτεί με μόνο γνώμονα να διασφαλιστεί η απρόσκοπη εκλογή του Αλέξη Τσίπρα με απευθείας εκλογή από τη βάση, χωρίς να υπάρχει καμία πρόνοια για την περιφρούρηση του κόμματος, όπως συμβαίνει με όλα τα νορμάλ καταστατικά. Για την ακρίβεια, πρόκειται για ένα καταστατικό του οποίου οι συντάκτες δεν είχαν αντιμετωπίσει ούτε ως θεωρητική υπόθεση το ενδεχόμενο να μην είναι ο Τσίπρας αρχηγός του ΣΥΡΙΖΑ. Επί χρόνια, ο κόσμος του ΣΥΡΙΖΑ εκπαιδεύεται πολιτικά με την αντίληψη ότι η πολιτική επιτυχία εναπόκειται στις ικανότητες του αρχηγού/μεσαία. Ο Κασσελάκης έπεισε ως ο μετά τον Τσίπρα μεσαίας γιατί το στενό κομματικό ακροατήριο έψαχνε από κάποιον μεσαία να πιαστεί και είχε πλήρως απαξιώσει τη σημασία του κόμματος.

Ο Κασσελάκης

Για πολλούς η εκλογή Κασσελάκη αποτέλεσε το θρίαμβο της μεταπολιτικής. Αυτό ισχύει ως ένα βαθμό. Πρέπει όμως να διευκρινίσουμε ότι η μεταπολιτική δεν είναι γενικώς και αορίστως η κυριαρχία της επικοινωνίας επί του πολιτικού περιεχομένου. Είναι η κυριαρχία της επικοινωνίας που έχει ως αφετηρία την αποδοχή του νεοφιλεύθερισμού ως μόνου εφικτού ορίζοντα του πολιτικού. Από τη στιγμή που υπάρχει συμφωνία ως προς τις κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής, στις εκλογές κρίνεται η ευχέρεια στην επικοινωνία και η ικανότητα στη διαχείριση.

Όντως ο Κασσελάκης εκπροσωπεί τη μεταπολιτική, μην έχοντας καμία σχέση με την Αριστερά και εκφέροντας στην προ-

εκλογική καμπάνια του έναν πολιτικό λόγο τον οποίο θα τον τοποθετούσαμε στη δεξιά πτέρυγα του Δημοκρατικού Κόμματος των ΗΠΑ. Ωστόσο, οφείλουμε να κάνουμε δύο παρατηρήσεις.

Πρώτον, ένας Κασσελάκης, δηλαδή ένας άγνωστος που δεν είχε την παραμικρή σχέση με το κόμμα, δεν μπορούσε ποτέ να εκλεγεί ούτε στη ΝΔ ούτε στο ΠΑΣΟΚ, γιατί αυτά τα κόμματα έχουν σοβαρές καταστατικές πρόνοιες. Επιπλέον, δεν θα υπήρχε περίπτωση οι ηγετικές τους ομάδες να ευνοούσαν ή να ανέχονταν έναν υποψήφιο σαν τον Κασσελάκη, όπως έκανε ο Τσίπρας.

Δεύτερον, ο ΣΥΡΙΖΑ Κασσελάκη δεν έγινε οι Έλληνες Democrats, όπως ορισμένοι λανθασμένα είχαμε προβλέψει ότι θα συμβεί. Πρόκειται για ένα μοναδικό κράμα πολακισμού, αμερικανικής πολιτικής στο πρότυπο Τραμπ και παλαιάς κόπης σταλινισμού. Προσωπικά, δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι παρόμοιο σε άλλη χώρα του κόσμου...

Σε κάθε περίπτωση, το κράμα Κασσελάκη δεν είναι αφόρητο μόνο για όσους-ες αναφέρονται στην Αριστερά, αλλά και για όσους-ες έχουν κάποιες στοιχειώδεις απαιτήσεις σοβαρότητας από την πολιτική. Η ελεύθερη πτώση δεν είναι λοιπόν μόνο αποτέλεσμα της οριστικής ρήξης του ΣΥΡΙΖΑ με τις παραδόσεις της Αριστεράς. Απορρέει επίσης από την αλλοπρόσαλλη εικόνα του κόμματος, το οποίο λίγοι πια το πάρνουν στα σοβαρά.

Η διάσπαση

Η διάσπαση του ΣΥΡΙΖΑ ήρθε μετά την εκλογή Κασσελάκη, γιατί πολύ απλά όσες-οι αποχώρησαν δεν άντεχαν να παραμείνουν σε αυτό το κόμμα. Θέλει προσοχή στο ότι είναι άλλο το αποχωρώ από ένα κόμμα γιατί έχω ιδεολογικές διαφωνίες, από το αποχωρώ γιατί αισθάνομαι ντροπή να παραμείνω σε αυτό.

Οι αποχωρήσαντες συγκρότησαν ΚΟ με το όνομα Νέα Αριστερά. Λογικά τους επόμενους μήνες η Νέα Αριστερά θα μετατραπεί σε πολιτικό οργανισμό. Η μεγάλη διαφορά της Νέας Αριστεράς με τον ΣΥΡΙΖΑ Κασσελάκη έχει να κάνει με το ότι πρόκειται για ένα σοβαρό πολιτικό σχήμα. Άλλα η σοβαρότητα δεν αρκεί για να επιβιώσει εκλογικά κανείς. Οι άνθρωποι της Νέας Αριστεράς πρέπει να καταθέσουν μια πολιτική πρόταση που να πείθει και να καλύπτει ένα πραγματικό πολιτικό κενό. Δεν είναι ούτε απλό ούτε εύκολο. Το σίγουρο είναι ότι αν εμφανιστεί η Νέα Αριστερά ως ο «καλός ΣΥΡΙΖΑ» είναι καταδικασμένη σε αύντομο θάνατο. Ο ΣΥΡΙΖΑ μας άφησε χρόνους εν μέσω πλήρους απαξιώσεις. Ένα άδοξο και φαιδρό τέλος για το κόμμα που κάποτε εκπροσώπησε την ελπίδα. Η όποια απόπειρα νεκρανάστασή του θα μοιάζει με κακόγουστη φάρσα.

Γιάννης Αλμπάνης

ΟΠΟΥΣ

Οι καταστροφές και η

Στους έξι τελευταίους μήνες η αστική τάξη που εκπροσωπεί η ΝΔ, παρά την εκλογική της υπεροχή, έχει υποστεί σοβαρό πλήγμα στην ηγεμονία της γιατί η ίδια και ο νεοφιλελευθερισμός που υλοποιεί απέδειξαν ότι δεν είναι σε θέση να εγγυηθούν την ασφάλεια των πολιτών. Απέναντι λοιπόν σε μια σοβαρή κρίση πολιτικής νομιμοποίησης, οι «άριστοι» και τα ΜΜΕ που ελέγχουν καταφεύγουν σε μια σειρά από επιχειρήματα, δικαιολογίες και μεταθέσεις, γνωστές από τη διεθνή εμπειρία, οι οποίες στηρίζονται στο τρίπτυχο: α) πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη την κλιματική κρίση αλλά μόνο στις διακρημένες, β) οι λύσεις για την αντιμετώπιση της βρίσκονται στην αγορά, στις «έξυπνες» τεχνολογίες και στις «πράσινες» προσαρμογές της κοινωνίας και γ) δεν χρειάζονται αλλαγές στις υφιστάμενες οικονομικές, κοινωνικές και οικολογικές σχέσεις δύναμης. Ο βασικός στόχος των παραπάνω είναι η αποπολιτικοποίηση των συμβάντων και η μετάθεση της συζήτησης σε απλά θέματα διαχείρισης χρησιμοποιώντας τέσσερα επιχειρήματα.

Tο πρώτο λανθασμένο επιχείρημα/δικαιολογία είναι η χρήση του όρου «φυσικές καταστροφές». Η χρήση του όρου υποθέτει ότι υπάρχει μια και μοναδική φύση σε κατάσταση ισορροπίας, απείραχτη κάπου εκεί. Στη συνέχεια, σκόπιμα ταυτίζει ή στην καλύτερη περίπτωση συγχέει το φυσικό φαινόμενο που είναι αποτέλεσμα φυσικών διεργασιών, π.χ. πλημμύρες, σεισμοί, εκρήξεις ηφαιστείων, με την καταστροφή η οποία είναι αποτέλεσμα κοινωνικών διαδικασιών, π.χ. ανυπαρξία αντιπλημμυρικών έργων, κατασκευές χωρίς αντισεισμικό υπολογισμό, γειτνίαση με ηφαίστειο λόγω εύφορης γης κ.ά. Καταστροφή συμβαίνει σε μια περιοχή και

στους κατοίκους της λόγω της τοπικής τρωτότητας, η οποία είναι διαφοροποιημένη από τόπο σε τόπο και είναι το αποτέλεσμα δράσεων ή παραλείψεων που έχουν γίνει στο παρελθόν, π.χ. ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ή μη αντιπλημμυρικών/αντιπυρικών έργων, ο χωροταξικός σχεδιασμός, οι συνθήκες κατοικησης, ο έλεγχος των υποδομών, η θεσμική ετοιμότητα κ.ά. Για τους παραπάνω λόγους, η έκθεση σε κίνδυνο και η τρωτότητα αποτελούν κοινωνικές κατασκευές, οι επιπτώσεις των οποίων είναι άνισες μεταξύ τόπων, μεταξύ κοινωνικών τάξεων, φύλων, εθνικοτήτων, κλάδων απασχόλησης και συνθηκών κατοικησης, δηλαδή είναι βαθύτατα πολιτικές. Δεν υπάρχουν λοιπόν φυσικές καταστρο-

φές, υπάρχουν καταστροφές, σκέτο.

Η κλιματική κρίση είναι η μόνη υπεύθυνη για τις καταστροφές που προέρχονται από φυσικά φαινόμενα, αυτό είναι το δεύτερο επιχείρημα, συνέχεια του πρώτου. Αγνοώντας τα περί κοινωνικής κατασκευής της τρωτότητας, ο κυρίαρχος λόγος περιγράφει την κλιματική κρίση ως εξωτερικό παγκόσμιο πρόβλημα/απειλή, απέναντι στο οποίο όλοι οι τόποι, τα έμβια όντα και η φύση είναι πιθανά θύματα. Αδιαφορεί για τις προϋπάρχουσες έντονες κοινωνικές και χωρικές ανισότητες θεωρώντας λανθασμένα ότι όλοι οι τόποι και όλα τα έμβια όντα έχουν τον ίδιο βαθμό ευαλωτότητας. Στη συνέχεια προσεγγίζει τις καταστροφές σε συγκεκριμένους τόπους και σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες γενικεύοντας το πρόβλημα («μα το ίδιο δεν συμβαίνει παντού»), αθροίζοντας ανόμοιες περιπτώσεις με σκοπό τη μετάθεση ευθυνών σε έναν ανώνυμο εχθρό/εισβολέα, χωρίς ενσώματη υπόσταση. Το γεγονός ότι ζούμε σε άδικες και εκμεταλλευτικές κοινωνίες, με έντονες χωρο-κοινωνικές ανισότητες, όπου η φύση κατασκευάζεται και πωλείται ως εμπόρευμα, με άλλα λόγια σε αυτό που συνήθως αποκαλούμε καπιταλισμό, ούτε κατονομάζεται ούτε αμφισβητείται.

Έχοντας κατοχυρώσει ότι δεν τίθεται

Aπό το πρώτο διάστημα της εκδήλωσης της καταστροφικής πλημμύρας Daniel οι τοπικές δυνάμεις του κινήματος ήρθαν αντιμέτωπες με το ζήτημα της παρέμβασης και της αλληλεγγύης.

Με εργαλείο τη Συνέλευση του Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ, οργανώσεις, συλλογικότητες και άτομα συζήτησαν δύο ενδεχόμενα: να δοθεί προτεραιότητα στην οργάνωση διαδηλώσεων και καταγγελτικών συγκεντρώσεων ή στην έμπρακτη αλληλεγγύη στις πληγείσες περιοχές;

Η επικράτηση της δεύτερης εκδοχής οδήγησε στη δημιουργία ομάδων για το καθάρισμα σπιτιών αλλά και τη συλλογή ειδών.

Η αλληλεγγύη πήρε αμέσως

σάρκα και οστά στην πλειονότητα των τρικαλινών χωριών που υπέστησαν ζημιές, με προτεραιοποίηση ανθρώπους ηλικιωμένους, ανθρώπους χωρίς υποστηρικτικό περιβάλλον και ανθρώπους των φτωχών λαϊκών στρωμάτων.

Σημαντική εν προκειμένω ήταν η συνεισφορά του πανελλαδικού κινήματος τόσο με την αποστολή ειδών πρώτης ανάγκης όσο και με την ενσώματη συνεισφορά Δίκτυο, Αναμέτρηση και ΟΣΑΚ ήταν οι οργανώσεις που βρέθηκαν επιτόπου στους καθαρισμούς σε συνεργασία μαζί μας.

Με τους πλυμμυροπαθείς

Αυτή η επιλογή γρήγορα αποτύπωσε τη χρησιμότητά της, τη συνεισφορά της σε πρακτικό επίπεδο αλλά και την ουσιαστική πολιτική της διάσταση, καθώς ενέπλεκε με πίποντρό πλαρχής τους ίδιους τους πληγέντες.

Παράλληλα με τους καθαρισμούς που συνεχίζονταν καθημερινά για ένα μήνα και την συλλογή ειδών, υπήρξε φυσικά η συνιστώσα των διαδηλώσεων σε πανθεσσαλικό επίπεδο, ως άμεση συνέχεια της πολύμορφης στήριξης των πληγέντων.

Τι αποτύπωμα άφησε όλο αυτό το διάστημα, πέρα από την

υλική αποκατάσταση και τους καθαρισμούς;

Ήταν και είναι η ενίσχυση των δεσμών των συλλογικότων ROSSONERO και ANAPΕΣ με τους πληγέντες στα χωριά, η

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥΣ

Θέμα αμφισβήτησης του υφιστάμενου status quo, το επόμενο βήμα είναι η αναζήτηση λύσεων εκεί που η αστική τάξη καταφεύγει πάντα, στην αγορά, στην ελεγμοσύνη από το μεγάλο κεφάλαιο και στην ατομική ευθύνη. Η λίστα είναι γνωστή και δοκιμασμένη: ιδιωτικοποίησεις, άμεσες επεμβάσεις με αναθέσεις σε τρίτους, βίαιη μετατροπή των χρήσεων γης προς περισσότερο εμπορικές (βιάζεται real estate, ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκά), εμπορευματοποίηση και εισαγωγή «πράσινων» καταναλωτικών προϊόντων και συμπεριφορών (ηλεκτρικά αυτοκίνητα, χάρτινα καλαμάκια, ανακύκλωση κ.ά.), υποχρεωτική ατομική ασφάλιση για καταστροφές και επαναφορά της πυρηνικής ενέργειας ως «πράσινης», η λίστα είναι μεγάλη.

Το τέταρτο επιχείρημα αφορά στη σχεδόν θεολογική πίστη στις «έξυπνες» τεχνολογίες ως λύση στις πολυ-κρίσεις. Για τις κρίσεις από φυσικά φαινόμενα, κανείς δεν αμφισβητεί τις δυνατότητες που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες, έξυπνες ή όχι, π.χ. για την πρόβλεψη και έγκαιρη προειδοποίηση εμφάνισης ακραίων καιρικών φαινομένων. Το πρόβλημα βρίσκεται στην απόλυτη πίστη στις «έξυπνες» τεχνολογίες ως τη σύγχρονη τεχνο-διαχειριστική λύση έναντι καταστροφών, αγνοώντας το μείζον θέμα της άνιστης

τρωτότητας τόπων και κοινωνιών, η οποία έχει διαμορφωθεί από δράσεις στο παρελθόν. Και το χειρότερο: Περιορίζουν τους διαθέσιμους πόρους από δράσεις μείωσης της τρωτότητας και αύξησης της ανθεκτικότητας τόπων και κοινωνιών και αγνοούν δράσεις που μπορούν να γίνουν και με απλούς τρόπους, π.χ. η οικολογική ανθεκτικότητα με τα προστατευτικά δάση πάνω από οικισμούς και η χωροταξική ανθεκτικότητα με τον ανασχεδιασμό των χρήσεων γης.

Η προσέγγιση των καταστροφών και η χρήση της κλιματικής κρίσης από τη ΝΔ και τους δύοιούς της σε όλο τον κόσμο, υπογραμμίζει την άρνηση να ασχοληθούν σοβαρά μ' αυτήν υποσχόμενοι μια ανέφικτη βιωσιμότητα και μια αόριστη και ανεπαρκή ανθεκτικότητα. Ή να το θέσω διαφορετικά: Είναι πιο εύκολο να φανταστούν το τέλος του κόσμου σε έναν κλιματικό Αρημαγεδδώνα παρά να δουν τον ελέφαντα στο δωμάτιο και να φανταστούν την αλλαγή (ή καλύτερα το τέλος) των νεοφιλεύθερων επιλογών που συνεχίζουν την καταστροφή του πλανήτη. Για πόσο καιρό ακόμη μπορούν οι αστικές δυνάμεις και οι κυβερνήσεις όπως της ΝΔ να νομιμοποιούν την ύπαρξή τους παρά τις συνεχείς κρίσεις γηγενούς που αντιμετωπίζουν όταν αφήνουν απροστάτευτους τους πολίτες; Δυστυχώς για

όσο καιρό οι υποτελείς τάξεις και τα θύματα των καταστροφών του νεοφιλεύθερου καπιταλισμού δεν αντιτάσσουν το δικό τους εναλλακτικό ηγεμονικό σχέδιο με κύριους αποδέκτες τους υποτελείς αυτής της κοινωνίας. Αυτό όμως χρειάζεται γνώση, οργάνωση, κινητοποιήσεις σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και ριζοσπαστικές προσεγγίσεις, θέματα άγνωστα και αδιάφορα στις μέρες μας όπου κυριαρχούν Μεσσείες.

Κωστής Χατζημιχάλης
Γεωγράφος, ομ. καθηγητής
Χαροκόπειου Πανεπιστημίου

Της Θεσσαλίας

στήριξη των νέων εγχειρημάτων που εν τω μεταξύ προέκυψαν (όπως οι Επιτροπές Πλημμυροποθύν σε Φαρκαδόνα και Μ. Καλύβια), η στήριξη σωματικά και υλικά της Αυτοδιαχειρίζομενης Συλλο-

γικής Κουζίνας Φαρκαδόνας που σιτίζει εκατοντάδες ανθρώπους και η μέχρι και σήμερα καθημερινή ουσιαστική επαφή και τριβή με αυτό που αποκαλούμε στην επαρχία «κανονικούς ανθρώ-

πους», με αυτό που αποκαλούμε δύο «κοινωνικό υποκείμενο». Αυτή η επαφή που κρατάει μήνες τώρα μετά την πλημμύρα και ανανεώθηκε με την εκδήλωση-συζήτηση για τα αίτια και την αντιμετώπιση της τρέχουσας καταστροφής, αλλά και ανάλογων καταστάσεων, αποδομώντας τις «φυσικές καταστροφές» ως όρο «μανδύα» κάλυψης εγκληματικών πολιτικών επιλογών, προτείνοντας ουσιαστικές λύσεις όσον αφορά την οικιστική ανασυγκρότηση, αγκαλιάζοντας τις ανησυχίες των ανθρώπων, δίνοντας ταυτόχρονα τον απαραίτητο χώρο και την

ευκαιρία στους ίδιους τους πλημμυροποθείς να τοποθετηθούν.

Τώρα, τρεις μήνες μετά, όπου τίποτα ουσιαστικά δεν έχει αλλάξει, μπροστά στον βαρύ χειμώνα που είναι εδώ, μπροστά στην ανασφάλεια, με την αστεγία, τα υψηλά ενοίκια, με τα εντελώς ανεπαρκή μέτρα στήριξης και την ακρίβεια να λεηλατεί τη ζωή και την αξιοπρέπεια των πληγέντων, τώρα η στήριξη και η αλληλεγγύη μας συνεχίζονται με προτεραιότητες τη λαϊκή αυτοοργάνωση και τις διεκδικήσεις.

Άκης Σαραντάρης
μέλος της
Ελευθεριακής Συνέλευσης
Τρικάλων ΑΝΑΡΕΣ

Θεσσαλονίκη: Η Πόλη Ανάποδα

Στις δημοτικές εκλογές του Οκτώβρη 2023 στο Δήμο Θεσσαλονίκης, η Πόλη Ανάποδα, το αριστερό ριζοσπαστικό σχήμα που στηρίζουμε ολόψυχα, πέτυχε ένα αξιοπρεπέστατο ποσοστό 5,53% λαμβάνοντας 5.276 ψήφους, περισσότερες από διπλάσιες από το 2019, οπότε δημιουργήθηκε το σχήμα και πρωτοκατέβηκε στις δημοτικές εκλογές, για να λάβει τότε 1,75% και 2.153 ψήφους. Βέβαια, χάρη στον αντιδημοκρατικό νόμο Βορίδη για την τοπική αυτοδιοίκηση, καταλαμβάνει και πάλι μόνο μία έδρα στο δημοτικό συμβούλιο.

Το πολύ θετικό εκλογικό αποτέλεσμα της Πόλης Ανάποδα έρχεται ως επακόλουθο, πρώτα απ' όλα, της μαχητικής αριστερής αντιπολίτευσης που άσκησε στην ελεεινή διοίκηση Ζέρβα, μέσα και έξω από το δημοτικό συμβούλιο.

Στη διάρκεια της πρώτης Θητείας της, η Πόλη Ανάποδα, πέρα από τις τοποθετήσεις των τριών εναλλασσόμενων εκπροσώπων της στο δημοτικό συμβούλιο, ανέπτυξε κινηματική δράση, είχε παρουσία στο δρόμο, οργάνωσε παρεμβάσεις, έξεδωσε δελτία τύπου για όλα τα κρίσιμα πολιτικά και κοινωνικά θέματα που αφορούν την καθημερινότητα των πολιτών της Θεσσαλονίκης. Πρωτοστάτησε στις κινητοποιήσεις για την αποτροπή της δημιουργίας χώρου στάθμευσης στην Πλατεία Ελευθερίας και την καθιέρωσή της σε μνημείο του Ολοκαυτώματος, την αποτροπή της απόσπασης των μαρμάρων της αρχαίας Εγνατίας οδού, τη διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα του νερού, τη μετατροπή της ΔΕΘ σε μητροπολιτικό πάρκο, την αντιεπιστημονική κοπή δέντρων σε όλη την πόλη, την υπεράσπιση των ρεμάτων και του πράσινου,

την ακύρωση του flyover, την αποτροπή δημιουργίας σταθμού LNG κ.ά. Έδωσε μάχες απέναντι στην καταστολή και τον αυταρχισμό, ειδικά στην περίοδο της πανδημίας. Εναντιώθηκε στις έμφυλες διακρίσεις και την πατριαρχία. Οργάνωσε εκδηλώσεις μνήμης για τους Εβραίους της Θεσσαλονίκης, τον Μάρτη του 1936, τον αντιφασιστικό αγώνα, την ιστορία και τον πολιτισμό της πόλης.

Στο ίδιο αγωνιστικό πλαίσιο, η προεκλογική καμπάνια της Πόλης Ανάποδα δεν αρκέστηκε στην κριτική από τα αριστερά. Το σχήμα συνέχισε να παράγει πολιτική, διαμορφώνοντας θέσεις και πρόγραμμα συλλογικά, μέσα από ανοιχτή διαδικασία διαβούλευσης και αξιοποιώντας την επιστημοσύνη και τον πλούτο ιδεών των μελών της, ενσωματώνοντας παράλληλα τις κινηματικές διεκδικήσεις για τα ζητήματα της πόλης. Προτάσσοντας τις ανάγκες των κατοίκων απέναντι στα επιχειρηματικά και πολιτικά συμφέροντα της εξουσίας, κατέθεσε ένα ριζοσπαστικό πρόγραμμα, με βασικές θέσεις για το περιβάλλον, τις βιώσιμες μετακινήσεις, τη στέγαση, τα απορρήματα, την κοινωνική πολιτική και την άρση των αποκλεισμών, τους ελεύθερους δημόσιους χώρους, τον πολιτισμό, τη δημοκρατία, τα δικαιώματα.

Συγχρόνως, η προεκλογική καμπάνια ήταν στα μέτρα και τα γούστα μας, με ανοιχτές εκδη-

για την υλοποίηση των αποφάσεων των συνελεύσεων και την προπαγάνδιση των συλλογικών παρεμβάσεων, λειτουργία mailing list για ενημέρωση και κινητοποίηση των μελών.

Και είναι πολύ σημαντικό και ελπιδοφόρο ότι οι οργανώσεις που συγκροτούν την πόλη Ανάποδα έχουν επιδείξει πολιτική αυτοσυγκράτηση και πειθαρχία, μακριά από ανούσιους διαξιφισμούς. Κυριαρχεί ο κοινός στόχος να δυναμώσει η αριστερή φωνή στο Δήμο Θεσσαλονίκης και όχι κοντόφθαλμα μικροπολιτικά συμφέροντα.

Με όλη την πλούσια εξωστρεφή της δράση, τη συνέχεια και τη συνέπεια, τις δημοκρατικές διαδικασίες, η Πόλη Ανάποδα πέτυχε να αυξήσει την αναγνωρισμό της του σχήματος, να ενισχύσει το κύρος της, να εμπνεύσει, να διευρύνει την απεύθυνσή της και τελικά να υπερδιπλασιάσει τις ψήφους της – σημειωτέον, ψηφίστηκε από πολύ κόσμο του παραπαίοντος ΣΥΡΙΖΑ. Πέτυχε, ακόμη, το πολύ σημαντικό να αποτελέσει παράδειγμα για τη συγκρότηση αντίστοιχων κοινών δημοτικών σχημάτων οργανώσεων της Αριστεράς, όπως η Ανατρεπτική Συμμαχία για την Αθήνα, που απέσπασε ποσοστό πάνω από 6%.

Συνεχίζοντας την αρχική δέσμευση και τις αποφάσεις των συνελεύσεων, η εκπροσώπηση της Πόλης Ανάποδα στο δημοτικό συμβούλιο Θεσσαλονίκης θα εναλλάσσεται και πάλι ανά 20 μήνες, ξεκινώντας με την τυπικά επικεφαλής του ψηφοδελτίου Μαρία Κέκη και συνεχίζοντας με τον Νίκο Νικήσιαν και την Στέλλα Αβέλλα, που προηγήθηκαν σε σταυρούς προτίμησης. Τους ευχόμαστε καλή δύναμη και στηρίζουμε την Πόλη Ανάποδα στους αγώνες για την πόλη και τη μικρή μας κοινωνία.

Λίνα Κυργιαφίνη

Δήμος Νεάπολης-Συκεών: Η Πόλη Αλλιώς

Όταν τον Μάρτιο του 2019 μια ομάδα συντρόφων/συντροφισσών αποφάσισαμε να συμμετάσχουμε στις δημοτικές εκλογές του Μαΐου δεν περιμέναμε την «υποδοχή» που μας επιφύλαξαν οι γείτονες και οι γειτονισσές μας.

Σίγουρα δεν ήμασταν άγνωστοι-ες, φιλόδοξοι κομίτες στα δημοτικά ζητήματα. Συμμετείχαμε όλοι και όλες στις διεκδικήσεις για τα καθημερινά ζητήματα του δήμου μας και της ευρύτερης περιοχής, με παρουσία στα πολιτιστικά δρώμενα, με συμμετοχή στους εργατικούς αγώνες, με αντιρατσιστική και αντιφασιστική δράση στις γειτονιές μας, με κινηματικές αντιστάσεις ενάντια στην ανεξέλεγκτη τοποθέτηση κεραιών κινητής τηλεφωνίας, τις διακοπές ρεύματος στις ευπαθείς ομάδες γειτόνων και γειτονισσών μας. Μέλη της συλλογικότητας Α.Πα.Ν., συνδικαλιστές και συνδικαλίστριες στην εκπαίδευση, τους ΟΤΑ και τον ιδιωτικό τομέα, αποφάσισαμε να κάνουμε «το βήμα παραπέρα». Μαζί μας συντάχτηκαν γείτονες και γειτόνισσες που αναγνώρισαν την κινηματική - πολιτική συνεισφορά μας και συμμετείχαν στις θεματικές πρωτοβουλίες όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Η ΠΟΛΗ ΑΛΛΙΩΣ-Ενωτική Ανατρεπτική Παρέμβαση στον Δήμο Νεάπολης - Συκεών, το 2019, μέσα στις μυλόπετρες των δημοτικών παρατάξεων των κοινοβουλευτικών κομμάτων, του ελεγχόμενου τοπικού τύπου και το καθεστωτικό δημαρχιακό κράτος, στηρίχτηκε από 1.244 συμπολίτες-ισσές μας, πήρε το 3,38% των έγκυρων ψηφοδελτίων και εξέλεξε στο δημοτικό συμβούλιο δύο μέλη. Προφανώς, ο υποψήφιος δημαρχος ορίστηκε ως τέτοιος από την υποχρέωση που μας επέβαλε ο εκλογικός νόμος και μόνο.

Ιδιαίτερο στοιχείο απετέλεσε ο τύπος συγκρότησής μας. Αποφύγαμε κάθε μορφή εσωτερικής ιεραρχίας και ισορροπιών με βάση την πολιτική μας τοποθέτηση. Μέλη αριστερών, αντικαπιταλιστικών οργανώσεων και ανένταχτοι-ες, ορίσαμε ως μοναδικό και κυρίαρχο αποφασιστικό όργανο τη Συνέλευση της ΠΟΛΗΣ ΑΛΛΙΩΣ. Κάθε συνέλευση με βάση τις αποφάσεις ορίζει ένα Συντονιστικό Όργανο. Αυτό σε συνεργασία με τη Δημοτική Ομάδα ενεργεί οργανωτικά για τα ζητήματα της περιόδου μέχρι την επόμενη συνέλευση και τα δημοτικά συμβούλια. Δεύτερο ιδιαίτερο στοιχείο είναι η εναλλαγή. Στο προηγού-

μενο δημοτικό συμβούλιο την ΠΟΛΗ εκπρόσωπησαν έξι συνολικά σύντροφοι-ισσές (τρεις δυάδες).

Από τις πρώτες ενέργειές μας ήταν η δημιουργία στεκιού. Το «ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ στέκι της ΠΟΛΗΣ ΑΛΛΙΩΣ» (Νικολάου Παρασκευά 14 στις Συκιές) έγινε η κυψέλη στο δήμο μας όπου και οργανώνονται η πολιτική, κινηματική και πολιτιστική δράση μας. Δεκάδες συντοπίτες και συντοπίτισσες έχουν παρουσιάσει τις δημιουργίες τους με αμέτρητες εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας, τεχνουργημάτων, παρουσιάσεις βιβλίων, θεατρικές παραστάσεις. Άμετρητες βραδιές με μουσικά σχήματα όλου του φάσματος του λαϊκού και σύγχρονου ρεπερτορίου. Πολλές συναντήσεις συνδικαλιστικών σχημάτων. Πολλές εισηγήσεις/συζητήσεις για θέματα υγείας, φύλου, περιβάλλοντος, παιδείας. Η αναγνώριση της σπουδαιότητας και του τρόπου λειτουργίας του στεκιού από ανθρώπους από όλη τη Θεσσαλονίκη μάς δίνει φτερά να συνεχίσουμε στον ίδιο δρόμο χωρίς κανένα δισταγμό.

Με την αδιάλειπτη παρουσία στα δημοτικά συμβούλια οι εκπρόσωποί μας ασκούν κριτική στην πλειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου και τον καισαρισμό του δημάρχου, καταθέτουν προτάσεις για τη βελτίωση της ζωής στον δήμο, για την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων από την αλαζονεία της δημοτικής αρχής, αρνούνται τα όποια προνόμια που φροντίζει να «προσφέρει» ο δήμος στους δημοτικούς συμβούλους αλλά και σε προσκείμενούς του. Έχουμε καταθέσει προτάσεις στην κατεύθυνση της λύσης των προβλημάτων για κάθε δημοτική ενότητα. Καταθέσαμε και μια σειρά ψηφισμάτων και πραγματοποιήσαμε πολλές δράσεις για το περιβάλλον, την ειρήνη, ενάντια στον πόλεμο και τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις, την αλληλεγγύη στους μετανάστες/πρόσφυγες και τους αγώνες των εργαζομένων, ενάντια στην ακρίβεια και τη φτωχοποίησή μας, την ανεργία κ.λπ.

Στο πυρήνα της πολιτικής και της δράσης μας είναι η βελτίωση της ζωής στον τόπο μας, με κατάργηση των δημοτικών φόρων, με δημόσιο έλεγχο και ενεργή συμμετοχή στις αποφάσεις του δήμου, με συνελεύσεις γειτονιών και κατάρτιση συμμετοχικού προϋπολογισμού με πλήρη διαφάνεια στα έσοδα και έξοδα του δήμου.

Αγωνιζόμαστε για:

- δημόσιες, δωρεάν, σύγχρονες συγκοινω-

νίες ενάντια στον flyover, για την οδική ασφάλεια και την τιμωρία των πολιτικών ενόχων του εγκλήματος των Τεμπών,

- ενάντια στην εγκατάλειψη από τον δήμο των παιδικών χαρών,
- για συμβούλευτικό κέντρο και δομή φιλοξενίας ενάντια στη βία κατά των γυναικών,
- για δημόσια ιατρεία σε κάθε δημοτική ενότητα,
- για ανακύκλωση και διαχείριση των απορριμμάτων φιλική προς το περιβάλλον,
- για προστασία του Σείχ-Σου και της Δενδροφυτείας,
- για υποστήριξη του πολιτισμού και του ερασιτεχνικού αθλητισμού,
- για τη στήριξη της παιδείας με σύγχρονα κτίρια και εξοπλισμό χωρίς κάμερες παρακολούθησης των παιδιών,
- για φροντίδα των ευάλωτων κατοίκων και των ατόμων με προβλήματα αναπηρίας,
- ενάντια στην ακρίβεια των τιμών των προϊόντων, του ρεύματος, της θέρμανσης κ.λπ., για την προστασία από τους πλειστηριασμούς της λαϊκής κατοικίας, για φτηνή κατοικία,
- για μια πόλη ελεύθερη από το ρατσισμό και τον εθνικισμό.

Ειδικά τα δύο χρόνια της πανδημίας του κορονοϊού αγωνιστήκαμε με κάθε τρόπο για να υπερασπιστούμε την πλήρη, δημόσια, δωρεάν υγεία με παραστάσεις έξω από νοσοκομεία, με εκαποντάδες αφίσες και πανό σε όλες τις γειτονιές.

Οι δημοτικές εκλογές του Οκτώβρη 2023 ήταν μια αναμενόμενη «έκπληξη» για μας. Με συμμετοχή και άλλων δημοτών και δημοτισσών στο ψηφοδέλτιο ξεπεράσαμε τα εμπόδια που έβαζε ο νόμος Βορίδη. Η ΠΟΛΗ ΑΛΛΙΩΣ στηρίχθηκε από 2.511 συνδημότες-ισσές, πήρε το 9,04% των ψήφων και εξέλεξε τρία μέλη στο δημοτικό συμβούλιο και τρία μέλη στις δημοτικές ενότητες. Η χαρά μας μετριάστηκε βέβαια από την ενίσχυση του ψηφοδελτίου του δημάρχου, το οποίο στηρίχθηκε επίσημα και από τον ΣΥΡΙΖΑ με συμμετοχή στελεχών του και από τους/τις ψηφοφόρους της ΝΔ της οποίας το ψηφοδέλτιο ακυρώθηκε από το Πρωτοδικείο. Αρνητική εντύπωση μας έκανε η πολεμική που δεχτήκαμε από τη Λαϊκή Συσπείρωση του ΚΚΕ της οποίας ήμασταν ο κύριος στόχος σε όλη την προεκλογική περίοδο (και όχι μόνο).

Ντίνος Παντελίδης

-
δημοτικό

Τα μποϊκοτάζ αποσκοπούν στη δημιουργία

Μπορείτε να μας πείτε λίγα λόγια για τον εαυτό σας και για το τι επηρεάζει την άποψή σας για την τρέχουσα κατάσταση στη Γάζα;

Το όνομά μου είναι Δρ Shir Hever. Γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Ιερουσαλήμ, αλλά αντί για στρατιωτική θητεία προσφέρθηκα εθελοντικά για ένα χρόνο στη δημόσια υπηρεσία στο Συντερότ. Αυτό απέχει μόλις λίγα χιλιόμετρα από τη Γάζα και δίδαξα σε ένα σχολείο για τα παιδιά από τα κοντινά κιμπούτς. Τόσο το Συντερότ όσο και τα κιμπούτς επλήγησαν σκληρά από την επίθεση της 7ης Οκτωβρίου, άνθρωποι που γνωρίζω σκοτώθηκαν, έχασαν συγγενείς, τραυματίστηκαν ή πιάστηκαν όμηροι.

Είμαι επίσης ενεργός σε ομάδες παλαιστινικής αλληλεγγύης και ομάδες BDS εδώ και πολλά χρόνια και έκανα πολλούς φίλους στη Γάζα, με τους οποίους έχω χάσει την επαφή καθώς οι ισραηλινές δυνάμεις σκοτώνουν χιλιάδες. Δεν υπάρχει ούτε ένας από τους φίλους μου από τη Γάζα που να μην έχει ήδη χάσει ένα αγαπημένο του πρόσωπο από ισραηλινές επιθέσεις στο παρελθόν. Άλλα τώρα δεν ξέρω ποιοι από αυτούς έχουν επιβιώσει...

Από οικονομική άποψη, μπορείτε να σκιαγραφήσετε τις οικονομικές επιχειρήσεις που εμπλέκονται στη διατήρηση της ισραηλινής κατοχής στη Γάζα και πώς αυτές μπαίνουν στο παιχνίδι σε σχέση με την τρέχουσα επίθεση που βλέπουμε τώρα;

Αυτό είναι ένα ερώτημα πολύ μεγάλο για να απαντηθεί σε μια συνέντευξη, θα χρειαζόταν ένα βιβλίο ή και περισσότερα. Για παράδειγμα, η ευρωπαϊκή εταιρεία Airbus διαμεσολάβησε σε μια διεφθαρμένη σύμβαση μεταξύ της Γερμανίας και της ισραηλινής εταιρείας όπλων IAI για τη μίσθωση 16 επιθετικών μη επανδρωμένων αεροσκαφών Heron-TP από το γερμανικό στρατό, τα οποία τώρα «δανείζονται» στην ισραηλινή πολεμική αεροπορία για τη διεξαγωγή αεροπορικών επιδρομών στη Γάζα.

Αν θέλετε να ακολουθήσετε το χρήμα, η ερώτησή σας θα πρέπει να είναι «ποιος κερδίζει». Η απάντηση είναι σχεδόν κανείς. Οι αμερικανικές εταιρίες όπλων (Raytheon, Lockheed Martin, Northrop Grumman και Boeing) είχαν μια τεράστια άνοδο στις τιμές

των μετοχών τους όταν ξεκίνησε η επίθεση στη Γάζα, αλλά αυτό είναι ένα βραχυπρόθεσμο κέρδος, το οποίο θα σημαίνει ελάχιστα όταν οι ΗΠΑ αρχίσουν να μετανιώνουν για την εμπλοκή τους σε έναν ακόμη πόλεμο στη Μέση Ανατολή.

Οι ισραηλινές εταιρείες έχουν προηγουμένως επωφεληθεί από την πολιορκία της Γάζας με πολλούς τρόπους. Για παράδειγμα, ρυθμίζοντας τις τιμές των προϊόντων μέσω του ελέγχου των εξαγωγών από τη Γάζα και χειραγωγώντας τις υπηρεσίες βοήθειας του ΟΗΕ ώστε να αγοράζουν ισραηλινά προϊόντα ως ανθρωπιστική βοήθεια σε είδος. Επιπλέον, οι ισραηλινές εταιρείες όπλων χρησιμοποίησαν τη Γάζα ως εργαστήριο για την ανάπτυξη νέων όπλων. Όλα αυτά, ωστόσο, φαίνονται ασήμαντα αυτή τη στιγμή, καθώς η ισραηλινή οικονομία βρίσκεται σε ελεύθερη πτώση.

Οι επικριτές της δυτικής υποστήριξης στο Ισραήλ επισημαίνουν το γεγονός ότι χώρες όπως οι ΗΠΑ (αλλά και η Γερμανία) παρέχουν στο καθεστώς δισεκατομμύρια δολάρια σε χρηματοδότηση «βοήθειας». Μπορείτε να εξηγήσετε με οικονομικούς όρους τους λόγους για τη βαθιά τους επένδυση στη διατήρηση του ισραηλινού καθεστώτος;

Οι ΗΠΑ δεν δίνουν χρήματα στο Ισραήλ. Δεν πρόκειται για «βοήθεια» αλλά για στρατιωτική χρηματοδότηση. Δίνουν χρήματα σε αμερικανικές εταιρείες όπλων, οι οποίες στη συνέχεια παρέχουν δωρεάν όπλα στο Ισραήλ, οπότε πρόκειται για επιδότηση των αμερικανικών εταιρειών όπλων. Για παράδειγμα, τα 106 δισεκατομμύρια δολάρια που ζήτησαν οι ΗΠΑ από το Κογκρέσο δεν είναι μόνο για το Ισραήλ. Μόνο τα 14 δισεκατομμύρια δολάρια από αυτά προορίζονται για όπλα προς το Ισραήλ και τα χρήματα θα εισρέυσουν στις αμερικανικές εταιρείες όπλων, όχι στο ισραηλινό υπουργείο Οικονομίας. Η επιχορήγηση βοηθά τις ΗΠΑ να δοκιμάσουν τα δικά τους όπλα χωρίς να διακινδυνεύσουν Αμερικανοί στρατιώτες. Ο Χένρι Κίσινγκερ είπε κάποτε ότι για κάθε τανκ που οι ΗΠΑ δίνουν δωρεάν στο Ισραήλ, οι γείτονες του Ισραήλ αγοράζουν τέσσερα τανκς από τις ΗΠΑ. Το συμφέρον είναι ξεκάθαρο.

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι αυτό οι

υποκείμενοι οικονομικοί παράγοντες επηρεάζουν την τρέχουσα κατάσταση της ισραηλινής επιθετικότητας στη Γάζα;

Η ισραηλινή αποικιοκρατική βία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της έποικο-αποικιοκρατικής πραγματικότητας στην Παλαιστίνη. Η βία αρχίζει με την καταπίεση, όχι με την αντίσταση στην καταπίεση, ακόμη και αν κάποιες πράξεις αντίστασης δεν μπορούν να δικαιολογηθούν. Το Ισραήλ δεν υποκινείται από τα συμφέροντα του κεφαλαίου στη βία του. Πολλές φορές οι καπιταλιστικές χώρες προσπαθούν να επηρεάσουν το Ισραήλ να ακολουθήσει μια πιο ορθολογική πορεία δράσης, όπως είδαμε με μια παρέλαση δυτικών ηγετών που ήρθαν στο Ισραήλ για να προσπαθήσουν, ανεπιτυχώς, να το πείσουν να απέχει από μια χερσαία εισβολή στη Γάζα.

Ο ρόλος των οικονομικών παραγόντων είναι σημαντικός αλλά δευτερεύων. Οι πόλεμοι αυξάνουν την τιμή του πετρελαίου και του φυσικού αερίου και αυξάνουν τα περιθώρια κέρδους των ενεργειακών εταιρειών και σίγουρα αυξάνουν τις πωλήσεις και τα κέρδη των εταιρειών όπλων, αλλά άλλοι τομείς της οικονομίας υποφέρουν: οι υπηρεσίες, η γεωργία, ο τουρισμός και άλλα.

Σε μια πρόσφατη συνέντευξή σας (<https://www.actvism.org/en/latest/israel-palestine-know-hever/>), στα αγγλικά αναφέρατε ότι οι άνθρωποι στη Δύση (π.χ. Γερμανία) «πληρώνουν το τίμημα» για τη χρηματοδότηση του Ισραήλ από την κυβέρνηση. Μπορείτε να διευκρινίσετε εδώ τι εννοείτε με αυτό;

Θέλω να πω ότι ο πληθυσμός της Γερμανίας χρειάζεται καλύτερες επενδύσεις σε δημόσιες υπηρεσίες και υποδομές, το κόστος της εκπαίδευσης και των υπηρεσιών υγείας είναι βαρύ φορτίο και δεν υπάρχει κανένας λόγος μια ισχυρή βιομηχανική οικονομία όπως η Γερμανία να έχει τόση φτώχεια. Αντί να σπαταλούνται 4 δισεκατομμύρια ευρώ για το Arrow3, τα χρήματα θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της ζωής των Γερμανών. Είναι ακόμη πιο τραγελαφικό ότι η Ελλάδα, πολύ λιγότερο πλούσια από τη Γερμανία και χτυπημένη από φοβερές πυρκαγιές και πλημμύρες, ξόδεψε 400 εκατομμύρια ευρώ για ισραηλινούς πυραύλους Spike αντί για την ανακούφιση από τις καταστροφές.

πολιτικής πίεσης, απαιτούμε δικαιοσύνη

Συνέντευξη με τον Shir Hever, συντονιστή του στρατιωτικού εμπάργκο της Εθνικής Επιτροπής Μπόικοτ (BNC)

Υπάρχει επίσης ένα διπλωματικό τίμημα. Το ΝΑΤΟ και η ΕΕ θεωρούνται από τον Παγκόσμιο Νότο υποκριτικές οργανώσεις, επειδή καταδικάζουν τη ρωσική κατοχή και προσάρτηση, αλλά όχι το Ισραήλ. Η ηγεμονία της Δύσης αποδυναμώνεται από τη φανατική υποστήριξη της στο Ισραήλ.

Υπό το πρίσμα όλης αυτής της παραπληροφόρησης, πώς μπορούμε όσοι παρακολουθούμε την κατάσταση αυτή από το εξωτερικό να ενημερωθούμε καλύτερα για τι συμβαίνει;

Θα μπορούσα να σας δώσω μια απάντηση που να καλύπτει εκαντονάδες σελίδες. Νομίζω ότι οι φρικαλεότητες, οι δολοφονίες ανυπεράσπιστων αμάχων μεταξύ των οποίων πολλά παιδιά, τα τρομερά δεινά του λαού της Γάζας, αυτά είναι γεγονότα που ο καθένας μπορεί να παρακολουθήσει μόνος του. Είναι συγκλονιστικά και συντριπτικά, αλλά από μόνα τους δεν αλλάζουν πολλά στην κατανόηση της κατάστασης.

Επιτρέψτε μου λοιπόν να επικεντρωθώ σε ένα πράγμα. Μεγάλωσα στο Ισραήλ, όπως και οι γονείς μου. Ούτε εγώ ούτε οι γονείς μου μπορούμε να θυμηθούμε μια τέτοια εποχή στην ιστορία της χώρας. Η ελευθερία του λόγου, ακόμη και για τους Εβραίους, έχει τελειώσει. Τα ισραηλινά μέσα ενημέρωσης έχουν σταματήσει να αναφέρουν τα γεγονότα. Αντ' αυτού διαδίδουν συνειδητά παραπληροφόρηση στο όνομα της «πολεμικής προ-

σπάθειας», ακόμη και τα φιλελεύθερα μέσα ενημέρωσης, όπως η εφημερίδα Haaretz. Υπάρχει μια αποσύνδεση όπως ποτέ άλλοτε μεταξύ του ισραηλινού κοινού και του υπόλοιπου κόσμου. Οι Ισραηλινοί εκφράζουν καθημερινά έκπληξη και κατάπληξη για το γεγονός ότι εβραϊκές οργανώσεις σε όλο τον κόσμο, αλλά κυρίως στη Βόρεια Αμερική, τρομοκρατούνται από τις εκκλήσεις για γενοκτονία κατά των Παλαιστινίων και διοργανώνουν μαζικές συγκεντρώσεις για να σταματήσουν την επίθεση και να απαιτήσουν κατάπauση του πυρός. Υπάρχει μια πραγματική πεποίθηση (και όχι απλώς μια βολική ημισοβαρή αυταπάτη) μεταξύ των Ισραηλινών ότι όλος ο κόσμος κάνει λάθος, ότι ο αντισημιτισμός έχει ξαφνικά καταλάβει τα παγκόσμια μέσα ενημέρωσης, ότι οι Εβραίοι εκτός Ισραήλ έχουν όλοι χάσει το μυαλό τους και μόνο οι Εβραίοι στο Ισραήλ συνεχίζουν να βλέπουν την πραγματικότητα όπως είναι.

Πρόκειται για μια τραγική εξέλιξη και υπό αυτές τις συνθήκες η κοινή γνώμη στο Ισραήλ είναι πρόθυμη να δικαιολογήσει κάθε επίπεδο εγκλημάτων κατά των Παλαιστινίων. Όλοι οι Παλαιστίνιοι θεωρούνται τώρα ότι είναι Χαμάς. Ένας Ισραηλινός βουλευτής της Κνέσετ είπε, όταν βρέθηκε αντιμέτωπος με την κατηγορία ότι ο ισραηλινός στρατός ρίχνει βόμβες σε παιδιά στη Γάζα και τα σκοτώνει, ότι «τα παιδιά το προκάλεσαν μόνα τους».

Τι μπορούν να κάνουν οι απλοί άνθρωποι για να αντισταθούν και να αντιταχθούν σε αυτές τις οικονομικές επιχειρήσεις που προωθούν τη βία στη Γάζα;

Δεν υπάρχουν «απλοί άνθρωποι». Όλοι είμαστε μέρος από κάτι, όλοι έχουμε τους κοινωνικούς μας κύκλους. Πρέπει να λειτουργούμε όχι ως άτομα αλλά ως ομάδες. Πρέπει να ακούσουμε τους Παλαιστίνιους που μας λένε τώρα ότι η μεγαλύτερη προτεραιότητα είναι να επιβάλλουμε μια κατάπauση του πυρός ώστε να σταματήσουν οι σκοτώμοι. Μπορούμε να λάβουμε μέρος σε συλλογική δράση. Πολλές αποτελεσματικές ομάδες καλούν πράγματι σε μποϊκοτάζ και απαιτούν από τις ιδιωτικές εταιρείες να μην επωφελούνται από την κατοχή και να μην χρηματοδοτούν την ισραηλινή πολεμική μηχανή, αλλά οι πιο αποτελεσματικές ομάδες είναι αυτές που δρουν στρατηγικά, σε συντονισμό με άλλες ομάδες και ακολουθώντας τις κατευθυντήριες γραμμές της παλαιστινιακής κοινωνίας των πολιτών.

Αν υπάρχει μια εταιρεία κοντά μου που υποστηρίζει τα ισραηλινά εγκλήματα, μπορεί να μπω στον πειρασμό να διαμαρτυρηθώ εναντίον της, αλλά κανείς δεν θα το προσέξει αν το κάνω μόνος μου. Αν είναι μέρος μιας μεγαλύτερης ομάδας (ενός σωματείου, μιας εκκλησίας, συναγωγής ή τζαμιού, μιας φοιτητικής ομάδας ή ενός πανεπιστημίου, μιας ομάδας καλλιτεχνών κ.λπ.), ο αντίκτυπος ενισχύεται και οι εταιρείες αναγκάζονται να το προσέξουν. Η απόφαση για το ποια εταιρεία θα πρέπει να στοχοποιηθεί δεν βασίζεται στο ερώτημα «ποια εταιρεία είναι συνυπεύθυνη», διότι δεν ασχολούμαστε με την τιμωρία εταιρειών αλλά την απονομή δικαιοσύνης. Τα μποϊκοτάζ αποσκοπούν στη δημιουργία πολιτικής πίεσης, διεκδικούμε δικαιοσύνη, οπότε το ερώτημα πρέπει να είναι «ποια εταιρεία μπορεί να στοχοποιηθεί αποτελεσματικά για να δημιουργήσει μεγάλο πολιτικό αντίκτυπο»;

μετάφραση: Άχιμ Ρολχόιζερ

Η συνέντευξη δημοσιεύτηκε στις 5.11.23, στο <https://www.thelleftberlin.com/boycotts-are-intended-to-create-political-pressure-we-are-demanding-justice/>

ένον ανατολή

Γάζα: μια βιβλική καταστροφή

Μετά την επίθεση της 7ης Οκτωβρίου, οι ηγέτες της Δύσης, με προεξάρχοντες τον Μπάιντεν, την Φον Ντερ Λάιεν αλλά και τον δικό μας Μητσοτάκη, έσπευσαν στο Ισραήλ για να διακηρύξουν το δικαίωμά του στην αυτοάμυνα, εναγκαλίζομενοι τον ακροδεξιό και ανυπόληπτο Νετανιάχου, αν και γνώριζαν καλά το λουτρό αίματος που θα ακολουθούσε. Τώρα, μετά την κατακραυγή για τα εγκλήματα πολέμου, καλούν τον ίδιο, ο οποίος δήλωσε υποκριτικά ότι το Ισραήλ (δυστυχώς), δεν κατάφερε να περιορίσει τις απώλειες των αμάχων, να μην το παρακάνει άλλο. Ωστόσο, αν και η Γάζα έχει μετατραπεί σε εκατόμβη νέκρων, στις πλατείες των ευρωπαϊκών πόλεων η σημαία του Ισραήλ εξακολουθεί να κυματίζει δίπλα στην ουκρανική.

Παρά τη συντριπτική στρατιωτική υπεροχή και την κατίσχυση στο πεδίο της μάχης, το Ισραήλ βρίσκεται πολύ μακριά από την επίτευξη των στόχων του και είναι εντελώς αμφίβολο αν θα τους επιτύχει:

Η άνευ όρων υποστήριξη του μετά τις επιθέσεις της Χαμάς έδωσε τη θέση της αρχικά στο πάγωμα και κατόπιν στις διαδηλώσεις και την καταδίκη των θηριωδιών που διαπράττει καθημερινά ο ισραηλινός στρατός. Οι πληθυσμοί στις αραβικές χώρες είναι σαν ένα καζάνι που βράζει φέρνοντας σε δύσκολη θέση τους αντιδραστικούς τους ηγέτες και δημιουργώντας μια κατάσταση

αστάθειας και αβεβαιότητας. Απρόσμενα μεγάλες διαδηλώσεις ξεσπούν στις δυτικές χώρες, ενώ στις ΗΠΑ χιλιάδες Εβραίοι προχωρούν σε δυναμικές εκδηλώσεις διαμαρτυρίας ζητώντας τη λίξη του πολέμου. Ο Μακρόν πήρε αποστάσεις από το Ισραήλ, η ισπανική κυβέρνηση ζήτησε τη σύγκλιση διεθνούς διάσκεψης για την ίδρυση παλαιστινιακού κράτους, ενώ το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ εδώ και βδομάδες έχει πάρει απόφαση για πολυήμερη κατάπauση των εχθροπραξιών.

- Το σχέδιο μαζικής, μια κι έξω εθνοκάθαρσης, με τη μετακίνηση εκατοντάδων χιλιάδων παλαιστίνων από τη Γάζα προς την Αίγυπτο έπεσε στο κενό τις πρώτες μέρες της επέμβασης, μετά τη σθεναρή άρνηση της αιγυπτιακής κυβέρνησης να την αποδεχθεί.
- Η αρχική απαγόρευση από το Ισραήλ της εισόδου ανθρωπιστικής βοήθειας έπεσε στο κενό.
- Ο στόχος της εξόντωσης της Χαμάς και της ηγεσίας της κάθε άλλο παρά έχει επιτευχθεί, ενώ το Ισραήλ δεν φαίνεται να συνειδητοποιεί ότι με αυτό τον τρόπο γεννά μια νέα γενιά μαχητών.
- Ούτε έναν όμηρο, εκτός της εκεχειρίας, κατάφερε να ανακαλύψει και να απελευθερώσει με στρατιωτική επιχείρηση.
- Ο Νετανιάχου είναι εντελώς ανυπόληπτος και προβλέπεται να εξαφανιστεί στην επόμενη εκλογική αναμέτρηση, οξύνοντας την πολιτική κρίση. Οι δημοσκοπήσεις προβλέπουν να χάσει τις 14 από τις 32 έδρες που διαθέτει.
- Η παρατεταμένη εκεχειρία, την οποία δεν ήθελε ούτε να ακούσει και απέκρουε στηθεναρά, υπήρξε αποτέλεσμα επανειλημμένων πιέσεων του Μπάιντεν που φοβάται μια ενδεχομένη επέκταση του πολέμου, τις αντιδράσεις των αραβικών μαζών, αλλά και την αντίδραση της αμερικανικής κοινής γνώμης που έχει μεταστραφεί και ζητά ειρήνευση σε ποσοστό 68% (75% στους ψηφοφόρους του Δημοκρατικού Κόμματος), ενώ οι εκλογές δεν είναι και πολύ μακριά. Χαρακτηριστικό στοιχείο της όλης κατάστασης είναι η επιστολή 500 κυβερνητικών αξιωματούχων που ασκούν κριτική στη φιλοϊσραηλινή πολιτική Μπάιντεν και ζητούν ειρήνευση.

Εν κατακλείδι, ενώ το Ισραήλ επικρατεί στρατιωτικά, φαίνεται να χάνει στο πολιτικό πεδίο και ο χρόνος μετρά αρνητικά για αυτό.

Η επόμενη πράξη της τραγωδίας θα

παιχτεί στη νότια Γάζα, όπου εικάζεται ότι βρίσκονται οι κύριες δυνάμεις της Χαμάς. Εκεί μπορούν να συμβούν τα πάντα, καθώς δεν είναι γνωστό πόσες πράξεις θα έχει ακόμη αυτό το δράμα. Πώς θα αντιδράσει η διεθνής κοινή γνώμη στη συνέχιση των πολεμικών επιχειρήσεων-θηριωδιών, μετά από μια παρατεταμένη εκεχειρία, είναι ένα μεγάλο και βασανιστικό ερώτημα για πολλούς, καθώς από τον ΟΗΕ υπολογίζεται ότι στη νότια Γάζα έχει μετακινηθεί το 80% των αμάχων, δηλαδή 10.000 άνθρωποι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο.

Το σίγουρο είναι πια ότι όλο και περισσότερος κόδσμος στη Δύση, ακόμα και αρκετοί φιλικά διακείμενοι με το Ισραήλ, συνειδητοποιούν ότι τα στρατεύματά του δεν υπερασπίζονται το κράτος τους από τους τρομοκράτες, αλλά είναι ένας στρατός κατοχής που διαπράττει ωμότητες, καθώς και ότι καμία ειρήνη δεν πρόκειται να υπάρξει στη Μέση Ανατολή χωρίς την ίδρυση παλαιστινιακού κράτους.

Όταν κατά τη διάρκεια της πολιορκίας του Άουξμπουργκ το 1634 (τριακονταετής πόλεμος), τα καθολικά στρατεύματα «σφράγισαν» περιμετρικά την πόλη, εξοντωθήκαν από την πείνα και τον τύφο 60.000 άνθρωποι, ενώ εξαφανίστηκαν ολοκληρωτικά οι γάτες και οι σκύλοι.

Στη Γάζα, μέχρι στιγμής, το 50% των σπιτιών έχει καταστραφεί, σχολεία, νοσοκομεία, πανεπιστήμια και προσφυγικοί καταυλισμοί έχουν βομβαρδιστεί, πάνω από 20.000 άμαχοι έχουν χάσει τη ζωή τους, πάνω από 7.000 αγνοούνται και τους φάρκνουν στα ερείπια, χιλιάδες παιδιά και γυναίκες έχουν διαμελιστεί από τις βόμβες, τα περισσότερα νοσοκομεία δεν λειτουργούν, ενώ δεν υπάρχουν τρόφιμα, νερό, φάρμακα και καύσιμα. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας προειδοποιεί ότι, αν αυτό συνεχιστεί, περισσότεροι ανθρώποι θα πεθάνουν από αρρώστιες πάρα από βομβαρδισμούς. Την πρώτη μέρα επανέναρξης των εχθροπραξιών μετά την εκεχειρία, 240 άμαχοι έχασαν τη ζωή τους και 650 τραυματίστηκαν. Μια κάτοικος της Χαν Γιουνίς πετάχτηκε πρώις έξω στο δρόμο χωρίς να προλάβει να ντυθεί και είπε: «Ολόκληρη η περιοχή που ζούμε έχει εξαφανιστεί τελείως».

Δεν έχει προχωρήσει και πολύ η ανθρωπότητα τους τελευταίους τέσσερις αιώνες...

Θόδωρος Φέστας

«Δελτίο Θυέλλης»

Περιοδική έκδοση
του Δικτύου
για τα
Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα

Υπεύθυνος: Θόδωρος Φέστας

Θεσσαλονίκη:
Βαλαωρίτου 20

Αθήνα:
Τσαμαδού 13, τηλ.: 210-38 13 928

e-mail:
diktio@diktio.org, http://diktio.org

Το τέλος της «μηδενικής μετανάστευσης» και η επιστροφή της «προσφυγικής κρίσης» Μετά το κρατικό έγκλημα της Πύλου...

Στις 14 Δεκεμβρίου συμπληρώθηκαν 6 μήνες από το ναυάγιο της Πύλου, τη μεγαλύτερη ναυτική τραγωδία στην Ελλάδα. Το αλιευτικό «Αντριάνα», ένα παλιό σκάφος 30 μέτρων υπερφορτωμένο με 750 μετανάστες-ριες, είχε ξεκινήσει από το Τομπρούκ της Λιβύης με προορισμό την Ιταλία και ναυάγησε 50 μίλια νοτιοδυτικά της Πύλου. Από το ναυάγιο επέζησαν μόλις 104 άτομα, όλοι τους άντρες. Ογδόντα δύο πτώματα ανασύρθηκαν από τη θάλασσα, ενώ οι υπόλοιποι επιβιβάνοντες-ουσες, ανάμεσά τους όλες οι γυναίκες και τα παιδιά που βρίσκονταν στο σκάφος, βυθίστηκαν μαζί του στο βαθύτερο σημείο της Μεσογείου, μια τάφρο βάθους 5 χιλιομέτρων που δημιουργεί η συνάντηση της αφρικανικής με την ευρασιατική πλάκα.

Το «Αντριάνα» επιτηρούταν επί 12 ώρες από αεροσκάφος της Φρόντεξ και συνοδευόταν από σκάφος του ελληνικού Λιμενικού επί 4 ώρες. Η βύθισή του προκλήθηκε τη στιγμή που το σκάφος του Λιμενικού επιχειρούσε να το ρυμουλκήσει εκτός του ελληνικού χώρου έρευνας και διάσωσης. Έως τη στιγμή του ναυαγίου δεν είχε δοθεί εντολή έναρξης επιχείρησης διάσωσης και αυτή ξεκίνησε με μεγάλη καθυστέρηση, ώρες μετά τη βύθιση του πλοίου¹. Οι επιζώντες περισυλλέχτηκαν από το παραπλέον υπερπολυτελές γιοτ «Mayan Queen IV» του μεξικανού δισεκατομμυριούχου «βασιλιά των αργυρωρυχείων» Alberto Bailleres και μεταφέρθηκαν στην Καλαμάτα, όπου και τέθηκαν σε κράτηση στις αποθήκες του λιμανιού. Από αυτούς 9 άτομα συνελήφθηκαν, κατηγορούμενοι για βαριά αδικήματα σχετικά με παράνομη διακίνηση και πρόκληση ναυαγίου.

Από την αποτροπή στη διαχείριση;

Με το έγκλημα της Πύλου έκλεισε η πλέον αυταρχική και πολύνεκρη τριετία στην ιστορία της ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής, μια περίοδος που είχε ξεκινήσει με τα αντιμεταναστευτικά «θερμά γεγονότα» του Έβρου τον Μάρτιο του 2020 και συνεχίστηκε στη διάρκεια της πανδημίας του Κόβιντ-19. Το τέλος αυτής της περιόδου φέρνει σήμερα σε κρίση το κυρίαρχο αφήγημα της ΝΔ σχετικά με την επιτυχία της «μηδενικής μετανάστευσης» μέσω ενός συνδυασμού εθνικής πολιτικής στρατιωτικής «αναχαίτισης» των μεταναστών-ριών στα σύνορα² και τη λειτουργία των νέων ευρωπαϊκών Χοτ-Σποτ στα νησιά (τα οποία πλέον ονομάζονται Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές).

Ο περιορισμός των παράνομων επαναπρωθήσεων στο Αιγαίο οδήγησε πολύ γρήγορα σε μεγάλη αύξηση των αφίξεων αιτούντων-ουσών ασύλου στα νησιά, οι οποίες ξεπέρασαν τον Σεπτέμβριο του 2023 τις 10.000 (έναντι για τον ίδιο μήνα 1420 το 2022, 282 το 2021 και 1420 το 2020³). Το γεγονός αυτό αποτέλεσε και το πρώτο τεστ για τη λειτουργία των ευρωπαϊκών Χοτ-Σποτ σε κανονικές συνθήκες αφίξεων, και ιδιαίτερα των καινούργιων κέντρων κράτησης μεγάλης χωρητικότητας της Σάμου, της Κω και της Λέρου. Η αύξηση των κρατούμενων σε αυτά, σε αντίθεση με τις πανηγυρικές εξαγγελίες του υπουργείου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σήμανε τη ραγδαία επιδείνωση τόσο των συνθηκών διαβίωσης/κράτησης (συνωστισμός, διαμονή

εκτός κοντέινερ, ελλιπής παροχή νερού και φαγητού, κακές συνθήκες υγιεινής) όσο και την κατάρρευση των διοικητικών υπηρεσιών των κέντρων, αναγκάζοντας το υπουργείο να επιστρέψει στην παλιά πρακτική των μαζικών μεταφορών αιτούντων άσυλο στην ενδοχώρα και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ασύλου να στείλει ενισχύσεις.

Και αποτροπή και διαχείριση

Στη δεύτερη τετραετία της η κυβέρνηση της ΝΔ είναι αναγκασμένη να διαχειριστεί την πραγματικότητα της αυξανόμενης μεταναστευτικής κίνησης προς την Ευρώπη, που απέκρυψαν μέχρι σήμερα οι εκτεταμένες πολιτικές έκτακτης ανάγκης και εξαίρεσης δικαιωμάτων της περιόδου 2020-23. Θα βρεθεί επίσης αντιμέτωπη με τις συνέπειες των διεθνών αναταράξεων, ιδιαίτερα των πολέμων στην Ουκρανία και την Παλαιστίνη, συνέπειες που επιχειρείται να αντισταθμιστούν με την εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Ιδιαίτερα προωθείται η επαναλειτουργία της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας του 2016, τουλάχιστον ως προς το σκέλος της χρηματοδότησης της Τουρκίας για τη «συγκράτηση των ροών» και πιθανότατα την επανέναρξη των επιστροφών-απελάσεων στην Τουρκία των απορριφθέντων αιτούντων-ουσών άσυλο από τα ευρωπαϊκά Χοτ-Σποτ, που έχουν διακοπεί από τον Μάρτιο του 2020.

Οι απελάσεις, ωστόσο, παρότι κατέχουν ιδιαίτερη θέση στο φαντασιακό της ευρω-

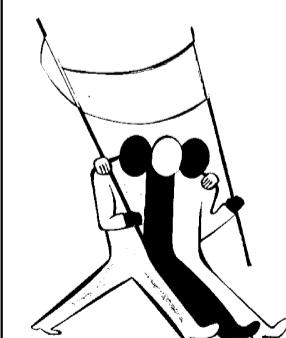
παϊκής Δεξιάς, παιζουν δευτερεύοντα ρόλο όσον αφορά την πραγματική διαχείριση της μεταναστευτικής κινητικότητας. Η ουσία του συστήματος της ευρωπαϊκής προσέγγισης των Χοτ-Σποτ και της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας είναι η ακινητοποίηση και διαχείριση, η δημιουργία ενός συγκεντρωτικού συστήματος επιλογής στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, ταυτόχρονα με τον περιορισμό της πρόσβασης στο δικαίωμα στο άσυλο μέσω της αναγνώρισης «ασφαλών τρίτων χωρών» με τη σύναψη διμερών συμφωνιών-ντιλ με συνοριακές χώρες. Η κατεύθυνση αυτή επιβεβαιώνεται και γενικεύεται στην επερχόμενη μεταρρύθμιση του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου.

Ο ρόλος που αποδίδεται στην Ελλάδα στο ευρωπαϊκό καθεστώς συνόρων παραμένει ωστόσο πάντοτε κατασταλτικός. Παρά το τεχνοκρατικό της προσωπείο, η ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης περιέχει αναγκαστικά τη συνοριακή βία ως αναπόφευκτη συνέπεια της αδυναμίας συνολικού κρατικού ελέγχου και διαχείρισης του κοινωνικού ζητήματος της μετανάστευσης. Εκεί έγκειται και ο εγγενής αντιδημοκρατικός χαρακτήρας της μεταναστευτικής πολιτικής, που δεν αντιμετωπίζει τους ανθρώπους τους οποίους καλείται να διαχειριστεί ως υποκείμενα δικαιωμάτων, παρά μόνο ως πρόβλημα ή ως εργατικό δυναμικό. Η μεταναστευτική πολιτική των κρατών του αναπτυγμένου καπιταλισμού παραμένει διαρκώς εγκλωβισμένη στην αντίφαση της ανάγκης ελέγχου και θωράκισης των συνόρων, εγκλεισμού και αποκλεισμού των μεταναστών-ριών από τα κοινωνικά και πολιτικά δικαιωμάτα και των διαρκώς αυξανόμενων αναγκών σε μεταναστευτική εργασία για την κοινωνική τους παραγωγή και αναπαραγωγή. Αναπόσπαστο μέρος της αντίφασης αυτής είναι τα ίδια τα υποκείμενα της διαχείρισης, οι μετανάστες και μετανάστριες που παρά τον αποκλεισμό τους από τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιωμάτα, τα διεκδικούν έμπρακτα, διεκδικώντας με την παρουσία τους, τη μετακίνηση και την εργασία τους κομβικό ζήτημα για τη ζωή τους, στις ήδη μεταναστευτικές κοινωνίες μας.

Γιώργος Μανιάτης

1. Δες την έρευνα των Solomon, Forensis, Guardian και ARD, «Μπροστά στις κλειστές κάμερες των αρχών...» <https://rb.gy/s5bbmm> και Πρωτοβουλία Δικηγόρων και Νομικών για το Ναυάγιο της Πύλου, <https://justice4pylos.org/>
2. Μετάφραση του «interception», όρου που χρησιμοποιεί ο Μητσοτάκης.
3. Πηγή <https://migration.gov.gr/statistika/>

Προφυγικό

Για ποια ΔΙΚΕΟΣΗΝΙ μιλάμε;

22.10.2021: Δολοφονείται στο Πέραμα ο 18άχρονος Ρομά Νίκος Σαμπάνης από αστυνομικούς της ομάδας ΔΙΑΣ.

5.12.2022: Δολοφονείται στη Θεσσαλονίκη ο 16άχρονος Ρομά Κώστας Φραγκούλης από αστυνομικούς της ομάδας ΔΙΑΣ.

12.11.2023 Δολοφονείται στη Βοιωτία ο 17χρονος Ρομά Χρήστος Μιχαλόπουλος από αστυνομικούς της ομάδας ΟΠΚΕ.

Tρία χρόνια, τρεις δολοφονίες ανηλίκων Ρομά από τις αστυνομικές δυνάμεις. Με πανομοιότυπες απολογίες για εκπυρσοκρότηση των όπλων, με απροσχημάτιστη υποστροφή από την ηγεσία της ΕΛΑΣ, με την ανοχή μέρους της κοινωνίας που συνεχίζει να βλέπει στο πρόσωπο των Ρομά τον μεγάλο εχθρό που απειλεί την κοινωνική ειρήνη και την υγιή ανάπτυξη. Στον παραπάνω κατάλογο θανάτου οφείλουμε να προσθέσουμε και την 8άχρονη Ρομά Όλγα που βρήκε τραγικό θάνατο εγκλωβισμένη στην πόρτα εργοστασίου στο Κερατσίνι και για το θάνατό της δεν τιμωρήθηκε ποτέ κανείς.

Ο αντιταγγανισμός και η εχθρική στάση απέναντι στη ρομά κοινότητα ενισχύει την κοινωνική αναπαράσταση που θέλει τα Ρομά να εμφανίζονται είτε ως απατεώνες και τεμπέληδες, που ζουν με τις κρατικές επιχορηγήσεις, είτε ως μια γραφική ομάδα νομάδων που ταξιδεύει τραγουδώντας και

ζώντας μια ανέμελη ζωή.

Η επίσκεψη σε έναν οικισμό Ρομά, μπορεί να αλλάξει την εικόνα αυτή. Εγκαταλειμμένοι από κρατικές και τοπικές αρχές, χωρίς νερό και ρεύμα σε πολλές περιπτώσεις, με μεγάλο ποσοστό drop out από τα σχολεία των μπαλαμό, παλεύουν να τα βγάλουν πέρα μαζεύοντας σίδερα και πουλώντας στα παζάρια. Οι λίγες, δυστυχώς, περιπτώσεις «επιτυχημένων» οικογενειών παρουσιάζονται στην κοινή γνώμη ως αποτέλεσμα συμμετοχής σε παράνομες επιχειρηματικές δραστηριότητες, ενισχύοντας περαιτέρω το στιγματισμό και την απόρριψη.

Φαίνεται πώς είμαστε δύο διαφορετικές πλευρές σε έναν άνισο αγώνα αιώνων.

Η μία πλευρά συνεχίζει να οργανώνει πογκρόμ, γκέτο, αποκλεισμούς και προσκόμιμα στην ειρηνική και ισότιμη συμβίωση με τη ρομά κοινότητα.

Από την άλλη πλευρά, εμείς συνεχίζουμε

Από την Αθήνα μέχρι τη Θήβα η αστυνομία δολοφονεί:

ΔΠΚΕΟΣΗΝΙ

ΤΡΙΤΗ

5

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΑΣΟΕΕ

αιθ. Δ12, 7 μ.μ.

Μιλούν:

Χρήστος Ηλιάδης

Ερευνητής

σε θέματα Ρομά,

Πάντειο Πανεπιστήμιο

Ματίνα Βαθούλη

Εκπαιδευτικός,

Το Δημοτικό Απεριόδυτο

Θανάσης Καμπανάνης

Δικηγόρος

Μέλος της οικογένειας

του Νίκου Σαμπάνη

Συντονιστής συζητήσεων:

Παναγιώτης Αντωνίου

(...)

Η αστυνομική βία απέναντι στους Ρομά είναι μια εμπεδωμένη κατάσταση που πηγάδει όχι μόνο από ακροδεξιούς δύτακες εντός της αστυνομίας, αλλά από τον βαθύ δεσμικό ρατσισμό που αντιμετωπίζει τους Ρομά ως πολίτες β' κατηγορίας.

Για όλα αυτά
το Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ Αθήνας
διοργανώνει εκδήλωση με τίτλο:
ΔΗΚΕΟΣΗΝΙ-
Από την Αθήνα μέχρι την Θήβα
η αστυνομία δολοφονεί

Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ Αθήνας

να αναδεικνύουμε τη ρατσιστική αντιμετώπιση τους και να παλεύουμε για από κοινού δράσεις, συμμαχίες, συμπόρευση.

Στον αγώνα τους για κατάδειξη των οργανωμένων επιθέσεων εναντίον τους και για απόδοση δικαιοσύνης είμαστε μαζί τους.

Βαγγελίτσα Κοντοδήμα

Οπαδική βία και κρατική χειραγώγηση

Διευκρινίζω εξαρχής ότι δεν ανήκω σε αυτούς που, όπως κάνουν κάποιες συνεχώς παραδοξολογούσες αφίσες στα Εξάρχεια, διατείνονται ότι οι χούλιγκαν είναι ταξικά αδέρφια μας. Και τούτο επειδή η τάξη καθαυτή, πέρα από την εκμετάλλευση και την καταπίεση που υφίστανται όσοι ανήκουν στην κατώτερη βαθμίδα της κοινωνικής πυραμίδας, δεν μου λέει κάτι ιδιαίτερο ως προς την απελευθερωτική δυναμική όσων ανήκουν σε αυτήν. Είναι η τάξη διά εαυτήν, η συνειδητοποίηση της ταξικής θέσης σου που σου επιτρέπουν να συγκρουστείς με την αλλοτρίωση και τη χειραγώγηση που σε καθηλώνουν στην υποταγή και στην ένταξη σε ψευδείς κοινότητες. Επίσης, θεωρώ ότι η βία είναι αναγκαίο κακό μόνο σε ειδικές στιγμές του κοινωνικού ανταγωνισμού, αλλά γενικά εξαγριώνει και αποκτηνώνει. Από τις αρχαίες θρησκείες και το έθνος ως το σύγχρονο εμπορευματικό ποδόσφαιρο οι ψευδείς κοινότη-

τες προσφέρουν μια αίσθηση του «ανήκειν» που αγελοποιεί και πραγματοποιεί το υποκείμενο. Με αυτή την έννοια, μάλλον εξηγείται η σιωπή αριστερών και αναρχικών οπαδών της ΑΕΚ για την Αγιά Σοφιά και τους ιδιωτικούς στρατούς του Μελισσανίδη που τρομοκρατούν τη Νέα Φιλαδέλφεια. Ξέρετε, η διασκέδαση, πολλώ δε μάλλον η πίστη δεν είναι κοινωνικά και ιδεολογικά ουδέτερες.

Επειδή, λοιπόν, υπό κανονικές συνθήκες, οι κυριαρχούμενες τάξεις ενστερνίζονται την ιδεολογία των κυρίαρχων, το πολιτικό προσωπικό του κράτους και ο ταξικός συνασπισμός εξουσίας εκμεταλλεύονται αυτή τη συνθήκη αλλοτρίωσης αφενός για να χειραγωγήσουν τμήματα των καταπιεσμένων, ιδιαίτερα νεανικών όπως στην περιπτωσή μας (εθνικός θρίαμβος η επιτυχία ποδοσφαιρικών μπασκετικών ομάδων στο εξωτερικό, βιομηχανία ινδαλμάτων, αναβάθμιση των μεγάλων ΠΑΕ, δηλαδή των ιδιοκτητών

τους, που κατέχουν και την πλειονότητα των ΜΜΕ, σε δυναμικό παράγοντα της πολιτικής εξουσίας κ.λπ.) και αφετέρου να τα καταστείλουν όταν υπερβαίνουν την κανονικότητα, όπως έγινε στα πρόσφατα αιματηρά επεισόδια από οπαδούς του Ολυμπιακού. Έτσι, η κυβέρνηση αφού επέβαλε σε εκατοντάδες ανθρώπους πολύωρη κράτηση στο Μελίνα Μερκούρη, σε μια πρωτοφανή επίδειξη προληπτικής καταστολής και συλλογικής ευθύνης, ο πρωθυπουργός με θράσος χιλίων πιθήκων ανακοίνωσε μέτρα που δήνη ισχύουν, αλλά δεν εφαρμόζονται, τα οποία επανέλαβε ο κλόουν Κασσελάκης, και το μπρα ντε φερ με τον Μαρινάκη συνεχίζεται. Κατά τα άλλα, αυτοί που εξοργίζονται με την οπαδική βία, εκτός του ότι είναι οι ίδιοι που αναπαράγουν τις κοινωνικές συνθήκες που την κυριοφορεί, στηρίζουν τις ΠΑΕ-μαρφίες που τη μεγαλώνουν.

Νίκος Γιαννόπουλος

Υπάρχει ο τρόπος, δεν με έχετε απογοητεύσει ποτέ

Προσοχή! Ακολουθεί κλισέ: Αυτό που βιώσαμε φέτος όσοι κατοικούμε σε αυτή τη μεριά της πόλης είναι μια πρώτη αίσθηση των όσων θα ακολουθήσουν τα επόμενα χρόνια. Ακόμα περισσότερες βαλίτσες, ακόμα περισσότερες περαστικές φυσιογνωμίες, ακόμα λιγότερη σύνδεση μας με ότι συμβαίνει στην περιοχή και τους ανθρώπους που συναντάμε στον δρόμο – υπάρχουν περιοχές της Αθήνας που λειτουργούν σαν ζωντανά παραδείγματα της λογικής κατάληξης. Αβίαστα στο μυαλό σας ήρθαν εικόνες από τους τουρίστες που κατέκλυσαν την περιοχή αλλά η «περαστικότητα» των ατόμων που βλέπαμε γύρω μας αφορά και τα ντόπια άτομα.

Η «περαστικότητα» αυτή είναι κάτι που χαρακτηρίζει την εποχή μας άλλωστε, όχι απαραίτητα με όρους χωρικής υπόστασης. Είμαστε πολλά πράγματα, πολλές φορές και ταυτόχρονα είμαστε άτομα «υβρίδια». Αυτό δεν είναι πάντα κακό, καθ' ότι παράλληλα μας φέρνει πιο κοντά στην κατανόηση του «έτερου», του άλλου και του διαφορετικού. Κάτι που παρατηρώ να επηρεάζεται αρνητικά από την «περαστικότητα» και την πολλαπλότητα της εποχής είναι η δημιουργία - θέσπιση μαζί με άλλα άτομα των δικών μας όρων, με άλλα λόγια τη δημιουργία κοινών, στον πραγματικό χώρο της πόλης και της υλικής απτής κοινωνίας των άστεων.

Στα Εξάρχεια λοιπόν

Όσες αντιπαλότητες και να υπήρξαν, όσες βρισιές/μπουνιές και να αντάλλαξαν μεταξύ τους στα στενά της τριγωνικής περιοχής γύρω από την τριγωνική πλατεία, οι άνθρωποι που τίμησαν τα Εξάρχεια με την παρουσία και τη δράση τους είχαν δημιουργήσει μια ενιαία κοινωνική δομή. Μια δομή που ανεπιτίθεντα αγκάλιαζε το ανεπιτίθεντα περίεργο, ιδιαίτερο ή διαφορετικό, σίγουρα δεν συναινούσε στην αυξανόμενη κοινωνική αδιαφορία και μπλόκαρε με διάφορους τρόπους μια μεγαλύτερη και ισχυρότερη «κοινή» δομή στην οποία συμμετέχουμε χωρίς να ερωτηθούμε, το ελληνικό κράτος και τα παρακολουθήματά του: τους ρουφιάνους του, τους μπάτσους και το ελληνικό καπιταλιστικούδες σύστημα. Η δική μας δομή, από εμάς για εμάς, παραγόμενη από συναινέσεις, εκπτώσεις, συνελεύσεις, αποχωρήσεις και ξύλο μεταξύ μας, σαν σωστά και κοινωνικά ζώα, όντως υπήρξε.

Μια σύντομη παράκαμψη στο προσωπικό παρελθόν: Σαν νεαρή κοπέλα, δεν θα σταματήσω ποτέ να το λέω, δεν ένιωθα πουθενά πιο ασφαλής να τριγυρνάω μεθυσμένη τα χαράματα εκτός από τα Εξάρχεια. Και όχι μόνο στα στενά με τα μπαρ και την ένταση αλλά μέχρι και το σπίτι μου, καθώς σε κάθε πλατύσκαλο, δέντρο και πεζόδρομο υπήρχε και μια παρέα ή μια ψυχή. Η παραπάνω αίσθηση ήταν απόρροια και μιας ιδιαίτερης αίσθησης συνύπαρξης που ένιωθα ότι υπήρχε μεταξύ όλων και κυκλοφορούσε στους γύρω δρόμους, μιας συνύπαρξης όχι άγιας και όχι άρτιας αλλά σίγουρα ότι

καλύτερο υπήρχε για ένα άτομο της δικής μου οικονομικής τάξης και του δικού μου φύλου, ως νέας γυναίκας βασικού εισοδήματος.

Σήμερα η κατάσταση είναι εμφανώς διαφορετική. Περισσεύουν οι περιγραφές, όλοι ξέρουμε τι συμβαίνει, ας βάλουμε κάποια σημεία. Συχνές επιθέσεις στους δρόμους με στόχο την οποιαδήποτε κακοποίηση. Ειδικά τις δύσκολες βραδινές ώρες η περιοχή φαίνεται να χρησιμοποιείται μόνο όπου κόβεται χρήμα, το πρώτο παρκούρ ανάμεσα σε φορτηγά τροφοδοσίας. Το τοπίο των ήχων είναι πια τόσο διαφορετικό που φοράς ακουστικά για να περπατήσεις, δεν αναζητάς τη σύνδεση με το περιβάλλον (τρυπάνια, επιτηδευμένες ομιλίες, «κακές» δυνατές μουσικές, φωνές από google maps). Δημόσιος χώρος και ελεύθερος από εμπορευματικότητα, σπάνιος. Δομή πλέον δεν υφίσταται, έχει χάσει την πύκνωσή της. Υπάρχουν λειτουργούντα θραύσματά της με τη μορφή στεκιών, ατόμων, καταλήψεων, συνελεύσεων, σκόρπια ανάμεσα σε στρατιές μπάτσου, τραπεζοκαθήσματα και κάδους ανακαινίσεων διαμερισμάτων. Με τους κοινωνικούς χώρους υπό αφανισμό και με ολοένα και πιο περαστικούς ανθρώπους γύρω μας, το παλιό κοινό δείχνει να αδυνατεί να ανατροφοδοτηθεί για να συνεχίσει να τελεί το ρόλο του.

Δείχνει να αδυνατεί να υπερασπιστεί τη γειτονιά που το φιλοξένησε. Ο δημόσιος χώρος της έχει μετατραπεί σε εργοτάξιο: λόφος του Στρέφη, πλατεία Εξαρχείων. Δημόσιος χώρος που κάποτε έδειχνε να

αποτελεί την προέκταση των κατοικιών και κάποτε το χώρο έκφρασης των κινημάτων. Παντού πάρκινγκ όσων έρχονται από μακριά και τραπεζοκαθησύχατάν. Η γειτονιά πια μοιάζει να έχει χάσει τον έλεγχο του εαυτού της, την αυτάρκειά της. Με τον τσαμπουκά των άπειρων μπάτσων και τη δύναμη που έχει το χρήμα σε μια χρεωμένη κοινωνία, η πολιτική επιλογή την έχει μετατρέψει σε άλλο ένα πεδίο αδιάλειπτης κερδοφορίας. Παρά φύσει της ιστορίας της γίνεται λιβάδι τουριστικής μονοκαλλιέργειας για τουρίστες εσωτερικούς και εξωτερικούς, αλλά σίγουρα εναλλακτικούς και με ολοένα και πιο ενισχυμένα πορτοφόλια. Οι νέοι νοικοκυραίοι στην περιοχή περιποιούνται μόνο ότι είναι δικό τους το πανέμορφο διαμέρισμα, το εναλλακτικό μαγαζί, το ντύσιμό τους. Σαφές το ολίσθημα της περιοχής σε αγοραίο και φασέικο προϊόν για πώληση και όχι για ζωή.

Δεν έχουμε ακόμα καταφέρει να μπλοκάρουμε το πλάνο που θέλει να μας στερήσει τη γειτονιά που μας επέτρεπε να τη συνδιαμορφώνουμε. Μας φαίνεται αδύνατη η άμυνα σε ότι παρατηρούμε γύρω μας και αυτό έχει προκαλέσει πολύ μούδιασμα. Φαίνεται, δείχνει και μοιάζει: τόσο σχετικά είναι όντως όλα. Πιστεύω ότι τίποτα δεν έχει λήξει αν εμείς δεν τα παρατίσουμε, όσοι μένουμε και επιμένουμε να υπερασπιζόμαστε ότι έχουμε δημιουργήσει. Η συνταγή της επιτυχίας στην υβριδική μας εποχή ίσως έχει λίγο τσαγανό και τρέλα από το παρελθόν, πολλές νέες τάσεις και σίγουρα όλους εμάς και τον αυριανό μας εαυτό.

Υ.Γ.1. Τα νέα κοινά είναι και θα είναι σαν τα παλιά, απλά διαφορετικά. Ας εκπαιδεύσουμε τους εαυτούς μας να τα βλέπουν γιατί υπάρχουν γύρω μας και λειτουργούν. Και να θυμόμαστε ότι ότι ζεφεύγει από τα δικά μας, μη εκπαιδευμένα στο νέο μάτια, ζεγλιστράει σίγουρα από το ραντάρ της εξουσίας.

Υ.Γ.2. Όσο καλά και να σε κρατάει ο επίδοξος κακοποιητής σου, υπάρχει εκείνη η κίνηση που θα τον αφοπλίσει και θα καταστήσει τη φαινομενική παντοδυναμία του άχρηστη, ακόμα και μειονέκτημα.*

* Μην αναζητήσετε βίντεο στο διαδίκτυο με την επιδειξη τέτοιων κινήσεων αυτοάμυνας η άμυνα είναι οι φίλες, οι σύντροφοι, τα εναπομείναντα φρικιά γειτονόπουλά, οι δομές μας.

Χαρά Χριστοπούλου9

Εξάρχεια

BIOME: Ένας κύκλος έκλεισε, ένας νέος ανοίγει

10 χρόνια πριν...

Όταν οι εργαζόμενοι της BIOME τον Οκτώβριο του 2011 προχώρησαν σε επίσχεση εργασίας γιατί ήταν απλήρωτοι για μεγάλο χρονικό διάστημα, τον Μάιο του 2012 η γενική συνέλευσή τους αποφάσισε με συντριπτική πλειοψηφία την ανάληψη της φύλαξης και λειτουργίας του εργοστασίου από τους ίδιους τους εργαζόμενους και τον Φεβρουάριο του 2013 ξεκίνησαν τη λειτουργία του, κανένας δεν μπορούσε να φανταστεί αυτό που ακολούθησε: Οι εργαζόμενοι με πίστη στις δυνάμεις τους και με αρωγό ένα πολύπλευρο κίνημα αλληλεγγύης που αναπτύχθηκε, ανέλαβαν το σχεδιασμό, την παραγωγή και τη διάθεση των προϊόντων που παρήγαγαν, υλοποιώντας ένα πρωτόγνωρο για τα ελληνικά δεδομένα αυτοδιαχειριστικό εγχείρημα, που έμελλε τα επόμενα χρόνια να αποτελέσει σημείο αναφοράς στη χώρα μας, στην Ευρώπη και διεθνώς. Ήταν, τα προϊόντα που παράγουν διατίθενται σε όλο σχεδόν τον κόσμο, με αποτέλεσμα σήμερα να εξάγεται το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής. Ταυτόχρονα, οι χώροι του εργοστασίου αποτέλεσαν πεδίο συνάντησης πολλών συλλογικοτήπων της πόλης της Θεσσαλονίκης και εργαστήριο ανάπτυξης πολύμορφων πολιτιστικών δράσεων που συνεχίζονται μέχρι σήμερα.

Η πώληση του εργοστασίου

Το εργοστάσιο που κατέλαβαν οι εργαζόμενοι και λειτουργούσε η BIOME, ανήκε στη μητρική της εταιρεία ΦΙΛΑΚΕΡΑΜ ΤΖΟΝΣΩΝ, η οποία πτώχευσε από «άστοχες» ενέργειες των ιδιοκτητών της. Αυτές υποθίκευσαν και τη λειτουργία της BIOME, μιας καθ' όλα υγιούς επιχείρησης, οδηγώντας τελικά στο κλείσιμο - πτώχευση και αυτής. Οι εργαζόμενοι, πατώντας πάνω στη δυναμική και στην αποδοχή που απολάμβαναν από ένα μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας και του κινήματος, εγχώριου και διεθνούς (μην ξεχνάμε ότι το εγχείρημα αναδείχτηκε σε μια περίοδο έντονης ριζοσπαστικού σημείου του κόσμου της εργασίας και της κοινωνίας συνολικότερα) κινήθηκαν και προς την κα-

τεύθυνση της θεσμικής κατοχύρωσης υποστηρίζοντας ότι οι συνθήκες είναι ώριμες. Η ολόπλευρη συμπαράσταση του κόσμου, ιδιαίτερα του ανταγωνιστικού κινήματος, η υπόσχεση του ΣΥΡΙΖΑ ότι θα φέρει διάταξη που θα θωρακίζει τη λειτουργία της BIOME και (κυρίως) θα θεσμοθετήσει ένα νομικό πλαίσιο που θα αναγνωρίζει τη δυνατότητα των εργαζομένων να λειτουργούν οι ίδιοι παρατημένα/εγκαταλειμμένα εργοστάσια δημιούργησαν εύλογες προσδοκίες. Στο πλαίσιο αυτό οι εργαζόμενοι με τη βούθεια των νομικών παραστατών τους διαμόρφωσαν πλήθος (εναλλακτικών) νομικών διατάξεων στη κατεύθυνση της θεσμικής θωράκισης. Η «κωλοτούμπα» της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ αφορούσε και τη BIOME: Κυβερνητικά στελέχη παραδέχθηκαν ότι «οι θεσμοί» δεν επέτρεπαν την υλοποίηση των υπεσχημένων. Από την πρώτη στιγμή οι εργαζόμενοι ήρθαν αντιμέτωποι με τον κίνδυνο εκποίησης των ακινήτων. Η δυναμικότητα και αποφασιστικότητά τους σε συνδυασμό με την έμπρακτη υποστήριξη του κινήματος αλληλεγγύης ματαίωσαν τα σχέδια μεταβίβασης πολλές φορές. Όμως, ο περιορισμός του αριθμού των εργαζομένων, η αναμενόμενη κούραση (αξίζει να σημειωθεί ότι το εργοστάσιο φυλάσσεται όλα τα χρόνια με βάρδιες κυρίως από τους ίδιους τους εργαζόμενους σε 24ωρη βάση επτά ημέρες την εβδομάδα), σε συνδυασμό με τις δυνατότητες που δημιούργησε η καθιέρωση των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών για «αθόρυβη», «αναίμακτη» και ταχύτατη πώληση ακινήτων, είχαν αποτέλεσμα την αγορά τους από ένα διεθνές fund εκμετάλλευσης ακινήτων. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην πρώτη συνέλευση που καλέστηκε μετά τη γνωστοποίηση της αγοράς συγκεντρώθηκαν περίπου 150 άτομα, γεγονός που δημιούργησε προσδοκίες για την «ανατροπή» της πραγματικότητας. Ο κόδμος ανταποκρίνεται στο κάλεσμα υπεράσπισης της BIOME που απευθύνουν οι εργαζόμενοι και η επιτροπή αλληλεγγύης. Στις εκδηλώσεις και στη συναυλία που οργανώθηκαν για τα 10χρονα, συμμετείχαν γύρω στις 10.000. Η πώληση, όμως, δημιούργησε νέα δεδομένα και δεν μπορεί να ανατραπεί. Ήταν, ξεκίναει ένας «γύρος διαπραγματεύσεων» με τον νέο ιδιοκτήτη που καταλήγει στη συμφωνία υλοποίησης συγκεκριμένων εργασιών από αυτόν για την «αναίμακτη» αποχώρηση των εργαζομένων από το εργοστάσιο και την εγκατάστασή

τους στο οικόπεδο «60» (το συγκεκριμένο ακίνητο εξαιρέθηκε από την εκποίηση γιατί είχε δεσμευτεί με απόφαση της αρχής καταπολέμησης εσδόδων από εγκληματικές δραστηριότητες). Συνεπώς, είναι ακατανόητη η συγκέντρωση μεγάλου αριθμού αστυνομικών δυνάμεων (ΜΑΤ, ΟΠΚΕ, Ασφάλεια) στις 14/11/2023 που απέκλεισαν την περιοχή, απαγόρευσαν την είσοδο των εργαζομένων στο κατειλημμένο εργοστάσιο και τους ανάγκασαν να περιοριστούν στο οικόπεδο «60». Την ίδια μέρα ξεκίνησαν οι εργασίες κατασκευής φράκτη που απέκλεισαν τη δυνατότητα πρόσβασης των εργαζομένων στο χώρο που κατείχαν και εργάζονταν.

Περιορισμός στο «60». Μια νέα αρχή

Πράττει την (εύλογη) απογοήτευση που προκάλεσε πρώτα στους ίδιους αλλά και σε μέρος του κινήματος αλληλεγγύης ο αποκλεισμός και η απομάκρυνση από το «φυσικό τους» χώρο, οι εργαζόμενοι είχαν φροντίσει να οργανώσουν τη διάδοχη κατάσταση. Συνέχισαν την παραγωγή – δεν διακόπηκε ούτε μία μέρα στο νέο χώρο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ανταπόκριση των αλληλεγγυών στην Ελλάδα και διεθνώς ήταν, για άλλη μια φορά, η ευχάριστη έκπληξη. Εκδηλώθηκε με διάφορους τρόπους μεταξύ των οπίων και η σημαντική αύξηση των παραγγελιών. Η συμμετοχή και άλλων εργαζομένων στο εγχείρημα προοιωνίζεται μια νέα, ενδεχομένως, εποχή. Όσον αφορά το κίνημα αλληλεγγύης, νομίζω ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη δύο πράγματα: Η λειτουργία της BIOME στο οικόπεδο «60» δεν είναι δεδομένη. Η απομάκρυνση τους από αυτό μπορεί να είναι το επόμενο βήμα απίσχασης του εγχειρήματος. Το δεύτερο (και σημαντικότερο) είναι ότι η BIOME αποτελεί το μόνο ζωντανό παράδειγμα λειτουργίας των μέσων παραγωγής από τους ίδιους τους εργαζόμενους στην Ευρώπη. Η επιβίωσή του αποτελεί μια μικρή αλλά σημαντική παρακαταθήκη για τον αγώνα που δίνουν οι «από κάτω» την εποχή της βαρβαρότητας.

Χρήστος Μπακέλλας
Δικηγόρος BIOME

Κυβερνητική παρέμβαση στις εξαρτήσεις Αμφισβήτηση του δικαίωματος στη θεραπευτική επιλογή

KOIVWVIA

την έναρξη της δεύτερης κυβερνητικής θητείας της, η Νέα Δημοκρατία εξαγγέλλει και επεξεργάζεται μια σαρωτική παρέμβαση στο πεδίο της αντιμετώπισης των εξαρτήσεων στη χώρα, η οποία, εάν τελεσφορήσει, θα μεταβάλει οριστικά και ουσιαστικά ένα χώρο που λειτουργεί αποτελεσματικά για τέσσερις δεκαετίες. Ο πυρήνας της κυβερνητικής παρέμβασης που επιχειρείται είναι η διοικητική συνέννωση δλων των φορέων και των μονάδων που δρουν στο πεδίο σε έναν και μοναδικό υπερ-οργανισμό. Πρόκειται για μια παρέμβαση που θέτει, μεταξύ άλλων, πολλά ζητήματα που αφορούν τη δημοκρατική λειτουργία της χώρας και τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών, γεγονός που θα πρέπει να μας απασχολεί όλες και όλους, ανεξάρτητα του αν είμαστε αντιμέτωπες και αντιμέτωποι με προβλήματα εξάρτησης.

Αυτή τη στιγμή λειτουργούν στη χώρα διάφοροι δημόσιοι φορείς με διακριτές διοικητικές δομές, οι οποίοι εφαρμόζουν, ο καθένας χωριστά ή σε συνεργασίες, διαφορετικές θεραπευτικές και επιστημονικές προσεγγίσεις, ως προς την αντιμετώπιση του προβλήματος των εξαρτήσεων, διαμορφώνοντας ένα πλέγμα υπηρεσιών ικανοποιητικό μεν, με κενά και ελλείψεις δε, κυρίως ως προς το σχεδιασμό, το συντονισμό και τη δικτύωση. Βασικό πλεονέκτημα της σημερινής λειτουργίας αποτελούν η ελεύθερη επιλογή των επιστημονικών και θεραπευτικών παρεμβάσεων από τους φορείς και η συνακόλουθη δυνατότητα των πολιτών να επιλέξουν, εξαπομικεύμενά, την καταλληλότερη για τους ίδιους θεραπευτική προσέγγιση για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα εξάρτησης που έχουν.

Κάνοντας ένα βήμα πίσω, ας ρίξουμε μια σύντομη αλλά όχι επιφανειακή ματιά στις εξαρτήσεις. Κάτω από την έννοια εξαρτήσεις ταξινομείται μια πληθώρα υποεριπτώσεων, από τους εξαρτημένους από το διαδίκτυο και το τζόγο χωρίς δηλαδή χρήση ψυχοτρόπου ουσίας μέχρι και τους προβληματικούς χρήστες οποιειδών, με σημαντικά κοινά χαρακτηριστικά αλλά και ουσιώδεις διαφορές ως προς την προβληματική που θέτει ο κάθε πληθυσμός. Οι διαφορές αφορούν την ουσία και το στάδιο της εξάρτησης, αλλά κυρίως την ψυχοκοινωνική

προβληματική που αναπτύσσεται, ενώ σε πολλές περιπτώσεις εμφανίζεται ψυχιατρική συννοσηρότητα.

Οφείλουμε επίσης να έχουμε υπόψη ότι μεγάλο μέρος των ατόμων με προβλήματα εξάρτησης είναι αθέατο και στο φάσμα του κοινωνικού αποκλεισμού, αντιμετωπίζοντας εμπόδια πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας, στην εκπαίδευση και την εργασία. Υπάρχουν ευάλωτες ομάδες που κινδυνεύουν περισσότερο, όπως είναι τα παιδιά, οι νέοι, οι υπερόλικες, οι γυναίκες, οι ομάδες που βιώνουν πιέσεις αποκλεισμού (μετανάστες/πρόσφυγες, ΛΟΑΤΚΙ, Ρομά κ.λπ.) Ο κοινωνικός αποκλεισμός και οι κοινωνικές ανισότητες είναι παράγοντες που τροφοδοτούν και ενισχύουν τη χρήση ουσιών, ενώ επίσης παρεμβαίνουν ανασταλτικά στις διαδικασίες απεξάρτησης και κοινωνικής ένταξης. Η χρήση ουσιών και η φτώχεια συνδέονται ποικιλοτρόπως. Η μετανάστευση είναι ένας επιπλέον παράγοντας που τροφοδοτεί τον κοινωνικό αποκλεισμό των μειονοτικών ομάδων. Η αποτελεσματική αντιμετώπιση των εξαρτήσεων οφείλει να αντιμετωπίσει ταυτόχρονα και τα κοινωνικά προβλήματα που τροφοδοτεί και την τροφοδοτούν.

Όπως περιγράφαμε παραπάνω τους φορείς του πεδίου αντιμετώπισης των εξαρτήσεων, ο καθένας από αυτούς εστιάζει σε συγκεκριμένους πληθυσμούς και περιπτώσεις, έχοντας, με τις δεκαετίες λειτουργίας τους, αναπτύξει υψηλή εξειδίκευση σε αυτό που κάνουν και το οποίο είναι διαφορετικό από την εστίαση και τον τρόπο του άλλου. Για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι με συνολικό τρόπο, ο πληθυντικός των παρεμβάσεων και των μεθόδων των φορέων αντικατοπτρίζει ακριβώς την αναγκαιότητα του θεραπευτικού πλουραλισμού σε έναν πληθυσμό που δεν είναι ενιαίος ως προς την προβληματική που εμφανίζει. Ταυτόχρονα, όμως, αυτός ακριβώς ο πλουραλισμός συγκροτεί ένα πλέγμα υπηρεσιών απολύτως αναγκαίο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων συνολικά, καθώς κάθε πολίτης μπορεί να βρει την παρέμβαση εκείνη που ταιριάζει καλύτερα στη δική του κατάσταση. Με απλά λόγια, όλες οι προσεγγίσεις είναι επιστημονικά άρτιες και θεμιτές, όλες έχουν τους αποδέκτες τους, όλες συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των εξαρτήσεων, διασφαλίζοντας το δικαίωμα των πολιτών στην ελεύθερη

επιλογή θεραπευτικής πρότασης. Η πολιτεία θα όφειλε να διασφαλίσει το δικαίωμα επιλογής όσων αντιμετωπίζουν προβλήματα εξάρτησης, με την επέκταση των απαιτούμενων δομών παντού όπου χρειάζεται και τη δικτύωση τους μέσω ενός λειτουργικού εθνικού σχεδιασμού και συντονισμού, σε συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες.

Αντ' αυτού, είναι σαφές πως η κυβερνητική παρέμβαση δεν κατανοεί τον πλουραλισμό του πεδίου, τον οποίο διαβάζει ως χάος και δεν ενδιαφέρεται για το δικαίωμα θεραπευτικής επιλογής των πολιτών. Η ενοποίηση που σχεδιάζεται θα λειτουργήσει αναγκαστικά ομογενοποιητικά ως προς τις θεραπευτικές προτάσεις. Η λογική των μεθόδων που προτείνουν οι φορείς του πεδίου θα «τεμαχιστεί» σε διαφορετικές διευθύνσεις χάνοντας το θεραπευτικό συνέχειας της φροντίδας των ανθρώπων και της επαφής με μια συγκεκριμένη θεραπευτική ομάδα, καταλύνοντας τη θεραπευτική σχέση. Ταυτόχρονα, οι προβλεπόμενες ενιαίες πύλες εισόδου στο σύστημα θα περιορίσουν δραστικά το δικαίωμα στη θεραπευτική επιλογή, λειτουργώντας ως ιδιότυπος μηχανισμός gate keeping, επιβάλλοντας στους πολίτες με προβλήματα εξάρτησης υποχρεωτικές διαδρομές στο σύστημα, που θα βαίνει όλο και περισσότερο ομογενοποιημένο. Επιπρόσθετα όλων, ο επικεφαλής του νέου υπερ-οργανισμού χρίζεται και εθνικός συντονιστής κατά των ναρκωτικών στη χώρα, επιφορτιζόμενος με την κατάρτιση του Εθνικού Σχεδίου για τα ναρκωτικά και την εποπτεία των φορέων του πεδίου που θα είναι πλέον ένας, τον οποίο θα διοικεί ο ίδιος, καταργώντας και τα ελάχιστα της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας.

Ένας οργανισμός, μία πολιτική και στο βάθος λειτουργία ιδιωτικών μονάδων που θα λειτουργούν με δημόσιο χρήμα αλλά και από την τασέπη των πολιτών, προσφέροντας το διαφορετικό που τώρα παρέχεται δωρεάν; Αυτή είναι η πιθανότερη κατάληξη στην αντιμετώπιση των εξαρτήσεων εάν επιβληθεί ο κυβερνητικός σχεδιασμός. Η αποτροπή του δεν είναι αναγκαία μόνο για το μέλλον της απεξάρτησης, αλλά και δημοκρατική επιταγή.

Δημήτρης Κολοκάθης
Αντιπρόεδρος
Συλλόγου Εργαζομένων ΚΕΘΕΑ

50 χρόνια μετά...

Η εξέγερση του Νοέμβρη, που ανέτρεψε τη δικτατορία

Ενας βασικός μύθος της αστικής πολιτικής στη διάρκεια της Μεταπολίτευσης ήταν ότι η δικτατορία δεν ανατράπηκε λόγω της εξέγερσης του Νοέμβρη του 73, αλλά λόγω της «προδοσίας» στην Κύπρο.

Ο στόχος ήταν προφανής: Να πιεστεί ο κόσμος να αποδεχθεί τον ισχυρισμό ότι οι εξεγέρσεις είναι μάλλον ανώφελες και ίσως, επιζήμιες. Τόσο το ΚΚΕσωτερικού όσο και το ΚΚΕ (που ποτέ δεν αισθάνθηκαν «άνετα» με την κληρονομιά του Νοέμβρη...) προσχώρησαν σταδιακά σε αυτόν τον ισχυρισμό και του έδωσαν το κύρος ενός ιστορικού αυτονόμου.

Έχει πολιτική σημασία να θυμίζουμε ξανά και ξανά ότι δεν ήταν έτσι. Στα 50 χρόνια από το Πολυτεχνείο, ένα ρεύμα (αριστερών) ιστορικών γύρισε με πείσμα στα γεγονότα και στα ίχνη τους, υπερασπίζοντας την αλθεια. Ο Λ. Καλλιβρετάκης («Το Πολυτεχνείο έξω από το Πολυτεχνείο») υπογραμμίζει ότι ο Νοέμβρης δεν ήταν, κυρίως, ένα φοιτητικό γεγονός αλλά μια μαζική εξέγερση, που σημαδεύτηκε από την ορμητική είσοδο των εργαζόμενων ανθρώπων στην πάλη για την ανατροπή της δικτατορίας. Ο Ιερώνυμος Λύκαρης («Το αίμα το αδικαίωτο ποτέ δεν ησυχάζει»), ανατρέχοντας στα αρχεία των δυνάμεων καταστολής, υπενθυμίζει ότι στις μέρες του Νοέμβρη η αστυνομία και ο στρατός κατανάλωσαν 324.000 σφαίρες. Δεν είναι απολογισμός μιας κατασταλτικής επιχείρησης, αλλά μιας πραγματικής μάχης.

Η εξέγερση του Νοέμβρη ακύρωσε τον ελιγμό της «φιλελευθεροποίησης» της Χούντας (όπου είχαν συντονιστεί οι πλειοψηφικές στρατοκρατικές δυνάμεις, οι αστικές προ-δικτατορικές πολιτικές γηεσίες, αλλά και οι αυταπάτες της πλειοψηφίας της ρεφορμιστικής Αριστεράς). Αν αυτό δεν είχε γίνει, η πολιτική εξέλιξη στην Ελλάδα θα ήταν παρόμοια με όσα μετέπειτα έγιναν στην ελεγχόμενη μετάβαση στη δημοκρατία στη γειτονική Τουρκία ή στην πιο μακρινή Χιλή μετά τον Πινοσέτ.

Όμως, μαζί με το τέλος της «φιλελευθεροποίησης», στις 17 Νοέμβρη υπογράφτηκε ο πολιτικός θάνατος της Χούντας της 21ης Απρίλη του '67.

Είναι αλήθεια ότι η εξέγερση ηττήθηκε στρατιωτικά από τα τανκς και την αιματηρή

δράση του στρατού στις 2-3 ημέρες που ακολούθησαν την πτώση του Πολυτεχνείου. Είναι αλήθεια ότι η ομάδα των «ασκληρών» του καθεστώτος, υπό τον Ιωαννίδη, πήρε στα χέρια της το πολιτικό τιμόνι, και ότι ακολούθησε μια άξυνση της καταστολής, με τα διαδοχικά χτυπήματα κατά των αριστερών αντιδικτατορικών οργανώσεων. Όμως, είναι εξίσου αλήθεια ότι η Χούντα Ιωαννίδη ήταν πλέον ένα εξαιρετικά ασταθές καθεστώς: Στηριζόταν στην άμεση παρουσία του Συνδικαλιστικού της Ασφάλειας στους εργατικούς χώρους και κρατούσε τις σχολές κλειστές, γιατί γνώριζε καλά ότι ο επόμενος γύρος του Νοέμβρη ήταν απλώς ζήτημα χρόνου.

Κάτω από αυτόν το φόβο και με αποκλειστικό γνώμονα την προσπάθεια διάσωσης του στρατοκρατικού καθεστώτος στην Αθήνα, η Χούντα επιτάχυνε τις διεργασίες για το πραξικόπημα στην Κύπρο. Το σχέδιο για μια «εθνική επιτυχία» στην Κύπρο, μια τυχοδιωκτική απόπειρα για Ένωση μέσω ενός ελλαδικού πραξικοπήματος και με τη βοήθεια των εθνικιστών-ακροδεξιών της ΕΟΚΑ Β', προϋπήρχε του Ιωαννίδη. Οι σχέσεις μεταξύ Αθηνας και Λευκωσίας είχαν από νωρίτερα επιδεινωθεί δραματικά. Ο Μακάριος ήταν στα πρόθυρα μιας διεθνούς καταγγελίας της Χούντας και της δημόσιας διατύπωσης του αιτήματος να αποβληθούν από το νησί οι ελλαδικές ένοπλες δυνάμεις. Το σύνολο αυτών των παραγόντων ώθησε τον Ιωαννίδη να επιταχύνει το σαλταδορισμό του πραξικοπήματος στην Κύπρο.

Είναι σίγουρο ότι οι Αμερικανοί γνώριζαν τα πάντα για αυτούς τους σχεδιασμούς και δεν έκαναν κάτι σοβαρό για να τους αποτρέψουν. Όμως, η απόδοση όλων των ευθυνών στον Κίσιγκερ συνιστά ένα ωραίο «πλυντήριο» για τις ευθύνες των ντόπιων στρατιωτικών και πολιτικών γηεσιών. Γιατί είναι εξίσου σίγουρο ότι όλες οι αστικές πολιτικές δυνάμεις γνώριζαν επίσης τα πάντα και δεν έκαναν τίποτα ουσιαστικό για να αποτρέψουν τους κινδύνους.

Το πραξικόπημα στην Κύπρο συνάντησε τη σκληρή αντίσταση των Ελληνοκυπρίων και ο Μακάριος διασώθηκε. Όταν η Τουρκία άσκησε, όπως αναμενόταν, τις εγγυητικές εξουσίες και εισέβαλε στο νησί, η Χούντα στην Αθήνα ξεκίνησε πολεμικές προετοιμασίες. Κήρυξε γενική επιστράτευση και έβγαλε το στόλο από τους ναυστάθμους.

Είναι το σημείο που αποφεύγουν, όπως ο διάβολος το λιβάνι, οι απόψεις που επιχειρούν να υποβαθμίσουν την πολιτική σημασία του Νοέμβρη. Στους στρατώνες προσήλθε μια εργατική - λαϊκή νεολαία που είχε νωπί την εμπειρία της εξέγερσης και της σφαγής. Κάθε έννοια πειθαρχίας κατέρρευσε. Οι στρατοκράτες δεν τολμησαν όχι να μοιράσουν όπλα στους επιστρατευμένους, αλλά σε πολλά στρατόπεδα ούτε να τους κουρέψουν ή να τους ντύσουν στο χακί. Ο αρχηγός του στόλου, Νάυαρχος Αραπάκης, ομολογούσε μετά από χρόνια σε συνέντευξη του στην «Καθημερινή» τον τρόμο των αξιωματικών σε εκείνες τις στιγμές: «Άν αυτοί καταλάβαιναν ότι πάμε σε πόλεμο για τη σωτηρία της Χούντας, θα μας κρέμαγαν από τα κατάρτια». Έχει σημασία να υπογραμμίσουμε ότι η μαζική απειθαρχία στην επιστράτευση υπήρξε ένα αυθόρυμη φαινόμενο γιατί κανένα κόμμα δεν «πρόκανε» να εκπονήσει γραμμή μέσα σε εκείνες τις θυελλώδεις συνθήκες. Η κατάρρευση της επιστράτευσης υπήρξε η πιστοποίηση του πολιτικού θανάτου της Χούντας, που κάλεσε επειγόντως τον Καραμανλή, τον Αβέρωφ, τον Μαύρο για να συμμαζέψουν τα ασυμμάζευτα.

Η εξέγερση του Νοέμβρη έθεσε τα πολιτικά θεμέλια για την ανατροπή της δικτατορίας, αλλά και έσωσε την εργατική τάξη στην Ελλάδα και στην Τουρκία από τον κίνδυνο ενός καταστρεπτικού ελληνοτουρκικού πολέμου.

Ακριβώς γι αυτό, η «μετάβαση» στην κοινοβουλευτική δημοκρατία στην Ελλάδα πήρε την εξαιρετικά περιπετειώδη μορφή της μακράς Μεταπολίτευσης. Όπου, κάτω από την απειλή μιας ορμητικής ανόδου του εργατικού κινήματος και με ισχυρή τη συμμαχία του με το κίνημα της νεολαίας, η κυριαρχη τάξη υποχρεώθηκε σε πολλές και σημαντικές υποχωρήσεις. Ήταν η εποχή όπου κατακτήθηκαν όλα τα εργατικά και κοινωνικά δικαιώματα της σύγχρονης εποχής, αυτά που ο Μητσοτάκης αποκαλεί σήμερα με μίσος «στρεβλώσεις της Μεταπολίτευσης». Όλα αυτά κερδήθηκαν με σκληρούς και παρατεταμένους αγώνες της τάξης μας, πανελλαδικά. Αγώνες που έχουν ένα σημείο ιστορικής αφετηρίας και πολιτικής αναφοράς: τις μέρες του Νοέμβρη.

Αντώνης Νταβανέλος

